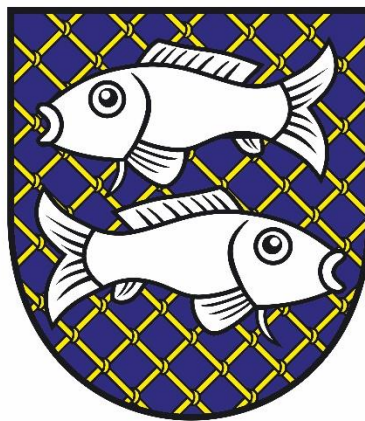

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA

A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

LOVČA

NA OBDOBIE 2018-2023

apríl 2018

Spracovateľ dokumentu:

Regionálna rozvojová agentúra Topoľčiansko

sídlo: Stummerova 1941/6, 955 01 Topoľčany

IČO: 37857631

DIČ: 2022107736

tel.: 0911 193 965

e-mail: info@rrato.eu

web: www.rrato.eu

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lovča na obdobie 2018 - 2023
Územné vymedzenie:	Banskobystrický kraj, okres Žiar nad Hronom, obec Lovča
Územný plán obce:	nie
Dátum schválenia PHSR:	26.4.2018
Dátum platnosti:	26.4.2018
Verzia	1.0

OBSAH

OBSAH	4
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	6
ZOZNAM OBRÁZKOV	7
ZOZNAM GRAFOV.....	7
ZOZNAM TABULIEK.....	7
ÚVOD	9
ANALYTICKÁ ČASŤ	12
Základná charakteristika obce	12
História a cestovný ruch obce Lovča	14
Stručná história obce	14
Predpoklady na cestovný ruch.....	14
Prírodné podmienky	15
Geomorfologické členenie	15
Geologická stavba	15
Hydrologické pomery	16
Pôdne druhy a pôdne typy	16
Rastlinstvo a živočíšstvo.....	18
Stav životného prostredia	18
Obyvateľstvo.....	19
Technická infraštruktúra.....	24
Telekomunikácie	24
Energetické siete.....	24
Cestné a dopravné siete.....	24
Vodné hospodárstvo a kanalizácie	24
Odpadové hospodárstvo	24
Sociálna infraštruktúra	25
Domový a bytový fond	25
Školstvo	26
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	27
Služby obyvateľstvu.....	27
Ekonomická základňa obce	28
Majetok obce.....	30
Združenia a organizácie na území obce	31
VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMOVÉHO OBDOBIA OBCE LOVČA.....	31
SWOT ANALÝZA.....	31

STRATEGICKÁ ČASŤ	34
KLÚČOVÉ DISPARITY A HLAVNÉ FAKTORY ROZVOJA	34
Koherentné poradie disparít	34
Koherentné poradie faktorov rozvoja	34
ROZVOJOVÁ VÍZIA	35
PROGRAMOVÁ ČASŤ	37
Popis jednotlivých aktivít	37
REALIZAČNÁ ČASŤ	39
Zabezpečenie realizácie PHSR obce	39
Väzby na strategické dokumenty kraja	39
Organizačné zabezpečenie manažmentu programu	40
Inštitucionálne zabezpečenie formou partnerstva	40
Komunikačná stratégia	41
Monitorovanie a hodnotenie	42
Harmonogram realizácie	45
Akčný plán obce Lovča	45
FINANČNÁ ČASŤ	46
ZÁVER	50
ZDROJE INFORMÁCIÍ	52
PRÍLOHY	53

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ČOV - čistiareň odpadových vôd
EÚ - Európska únia
EŠIF - európske štrukturálne a investičné fondy
MAS - miestna akčná skupina
MŠ - materská škola
NUTS - Nomenklatúra územných štatistických jednotiek
OcÚ - obecný úrad
OP KŽP - Operačný program Kvalita životného prostredia
OP II - Operačný program Integrovaná infraštruktúra
OZ - obecné zastupiteľstvo
PHSR - Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
PRV - Program rozvoja vidieka
RRA - regionálna rozvojová agentúra
ROEP - konanie o obnove evidencie pozemkov
SODB - sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SR - Slovenská republika
ŠR - štátny rozpočet
ŠÚ - štatistický úrad
VÚC - vyšší územný celok
ÚP - územný plán
ÚPD - územnoplánovacia dokumentácia
Z. z. - zbierka zákonov

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok č. 1 - Mapa administratívneho členenia okresu Žiar nad Hronom s vyznačením obce Lovča

Obrázok č. 2 - Symboly obce - erb, pečať a vlajka

Obrázok č. 3 - Druhy pozemkov obce Lovča

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2011 - 2017

Graf č. 2 - Vývoj demografických ukazovateľov obyvateľstva v rokoch 2011 - 2017

Graf č. 3 - Vývoj demografických ukazovateľov v rokoch 2011 - 2017

Graf č. 4 - Veková pyramída štruktúry obyvateľstva obce Lovča v roku 2017

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1 - Podujatia v obci Lovča

Tabuľka č. 2 - Geomorfologické členenie obce Lovča

Tabuľka č. 4 - Vývoj počtu obyvateľov

Tabuľka č. 5 - Veková štruktúra obyvateľov v obci

Tabuľka č. 6 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

Tabuľka č. 7 - Národnostná štruktúra v obci

Tabuľka č. 8 - Náboženská štruktúra v obci

Tabuľka č. 9 - Množstvo odpadov vyprodukovaných v obci za rok 2017

Tabuľka č. 10 - Separovaný zber v obci za roky 2011-2017

Tabuľka č. 11 - Bytový a domový fond

Tabuľka č. 12 - Bytový a domový fond

Tabuľka č. 13 - Bytový a domový fond

Tabuľka č. 14 - Bytový a domový fond

Tabuľka č. 15 - Vývoj počtu žiakov v MŠ a ZŠ

Tabuľka č. 16 - Počet pracovníkov v školstve v obci Lovča

Tabuľka č. 17 - Ekonomická aktivita obyvateľstva

Tabuľka č. 18 - Odvetvia ekonomickej činnosti

Tabuľka č. 19 - Obchodné subjekty v obci Lovča

Tabuľka č. 20 - Nezamestnanosť v obci Lovča

Tabuľka č. 21 - Majetok obce v eurách

Tabuľka č. 22 - SWOT analýza

Tabuľka č. 23 - Špecifické ciele a opatrenia v prioritných oblastiach

Tabuľka č. 24 - Aktivity v rámci opatrení

Tabuľka č. 25 - Realizácia činnosti PHSR na úrovni programu

Tabuľka č. 26 - Vecný a časový harmonogram monitorovania plnenia PHSR Lovča

Tabuľka č. 27 - Vecný a časový harmonogram hodnotenia plnenia PHSR obce Lovča

Tabuľka č. 28 - Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR

Tabuľka č. 29 - Merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít

Tabuľka č. 30 - Indikatívny finančný plán realizácie PHSR v €

Tabuľka č. 31 - Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Lovča na roky 2018 - 2023

ÚVOD

V súvislosti s programovým obdobím Európskej únie na roky 2014-2020 a v súlade so Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja je nevyhnutné aktualizovať základné programové dokumenty, prostredníctvom ktorých je možné čerpať finančné prostriedky aj z Európskych štrukturálnych investičných fondov na podporu rozvojových projektov a aktivít.

Z dôvodu adresnejšej alokácie disponibilných finančných prostriedkov v novom programovom období bolo nutné aktualizovať taktiež základné a strategické dokumenty Banskobystrického samosprávneho kraja. V súčasnosti platný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 - 2023 bol schválený uznesením č. 198/2015 dňa 11. decembra 2015 na zasadnutí Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja.

V súlade so zákonom o podpore regionálneho rozvoja sú vyššie územné celky a obce povinné aktualizovať alebo zostavovať Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce alebo vyššieho územného celku a uviesť v súlade s ustanoveniami novelizovaného zákona platného od 1. januára 2015. Hlavným cieľom je vychádzať z aktuálnej situácie v území a zostaviť strategickú a implementačnú časť tak, aby sa stala východiskom pre realizáciu budúcich projektov.

Dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lovča na obdobie 2018 - 2023 je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho potenciálu obce stanovuje strategické ciele a priority jej rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce, je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Lovča.

Cieľom dokumentu je navrhnuť funkčnú stratégiu, ktorá bude zameraná najmä na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Určuje hlavné póly rozvoja, zostavuje strategické ciele a ustanovuje úlohy a potreby pre rozvoj spomínaných oblastí. Ciele sú stanovené tak, aby priniesli mnohostranný rozvoj obce Lovča. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lovča na obdobie 2018 - 2023 je vypracovaný na 5 rokov a je možné ho priebežne aktualizovať. Hodnota a využitie tohto dokumentu je v tom, že bol sformulovaný na základe terénneho výskumu a za podpory miestnej samosprávy, ktorá je informovaná o problémoch a potrebách obce.

Charakteristika a štruktúra dokumentu

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z:

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad jej budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a

- využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
 - c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHSR obce,
 - d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie PHSR obce formou akčných plánov a
 - e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie PHSR obce.

Vypracovanie PHSR obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva. Aktualizácia PHSR obce sa vypracúva podľa potreby. PHSR a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Schválenie PHSR obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2. Tvorba PHSR obce je optimálnym nástrojom a jedinečnou možnosťou na strategický pohľad do samosprávy vôbec. Základom PHSR obce je teda občan.

Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lovča na obdobie 2018 - 2023
Forma spracovania	s pomocou externých odborníkov na základe zmluvy o poskytnutí služieb
Riadenie procesu spracovania	Spracovateľ komunikoval s predstaviteľmi samosprávy - vedením obce a poslancami obecného zastupiteľstva
Obdobie spracovania	spracovanie dokumentu prebiehalo od januára 2018 do apríla 2018
Financovanie spracovania	spracovanie je financované z rozpočtu obce

Zdroj: vlastné spracovanie

V prípade potreby sa prostredníctvom príslušnej samosprávy realizuje verejná súťaž, ktorej výsledkom je výber spracovávateľa PHSR. Prostredníctvom rôznych foriem, ako sú úradné tabule, webové stránky a mnohé iné miestne médiá, informuje samospráva o celom procese spracovania PHSR od začiatku po jeho skončenie. Počas celého procesu spracovania musí byť PHSR dostupný na obecnom úrade príslušnej samosprávy.

Proces spracovania PHSR bol zverejnený prostredníctvom úradnej tabule a verejne dostupný v digitálnej podobe na webovej stránke samosprávy. Celý proces spracovania bol v jeho priebehu verejne dostupný k nahliadnutiu a spripomienkovaniu na obecnom úrade. Taktiež sa na jeho spracovaní podieľali občania obce formou dotazníkového prieskumu, ktorý bol realizovaný v tlačenej a taktiež aj v elektronickej forme na webovej stránke obce. V procese spracovania sa stretávali a vzájomne spolupracovali pracovné skupiny z rôznych oblastí, zapojili sa taktiež podnikatelia a verejný sektor. Spracovateľský tím na základe

týchto výsledkov pripravoval všetky potrebné východiská pre výstup v podobe strategickej časti, ktorú na základe prerokovaní s vedením obce spracoval do finálnej podoby PHSR ako celku.

ANALYTICKÁ ČASŤ

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

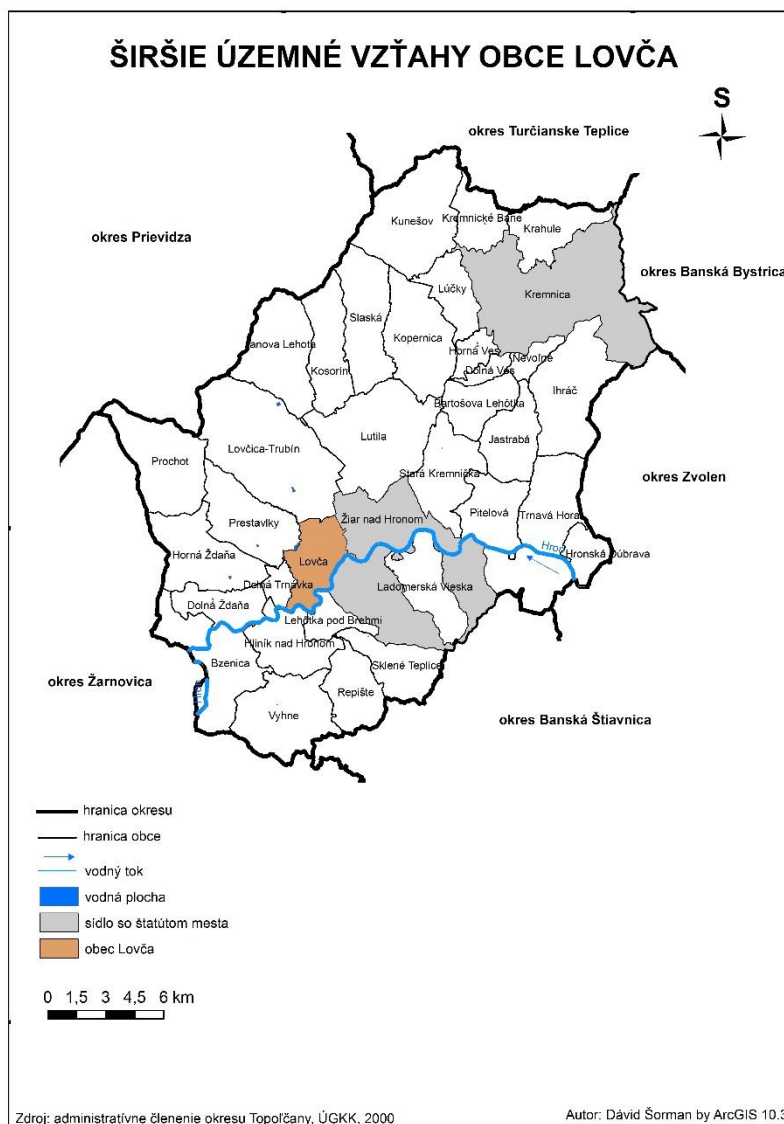
Obec Lovča patrí z hľadiska územno-správneho členenia Slovenskej republiky do okresu Žiar nad Hronom, ktorý sa nachádza v severozápadnej časti Banskobystrického samosprávneho kraja na juhu Stredného Západného Slovenska.

Obec Lovča leží uprostred Žiarskej kotliny prevažne na pravostrannej nive rieky Hron. Žiarska kotlina je súčasťou oblasti Slovenské stredohorie. Na severe a severozápade ju ohraničujú Kremnické vrchy, na juhu Štiavnické vrchy a na západe Vtáčnik.

Kartografické súradnice stredu obce sú 18°48'55" východnej zemepisnej dĺžky a 48°34'22" severnej zemepisnej šírky. Kataster má stred obce v nadmorskej výške 242 m n. m. Obec sa skladá len z jedného katastra.

Obrázok č. 1 - Mapa administratívneho členenia okresu Žiar nad Hronom s vyznačením obce Lovča

Zdroj: vlastné spracovanie

Rozprestiera sa na ploche s celkovou rozlohou 10,44 km². Počet obyvateľov obce v roku 2017 bol 669 a hustota obyvateľstva predstavuje 64,08 obyvateľov na km². Obec susedí s obcami Prestavky na severozápade, Lovčica - Trubín na severe, mestom Žiar nad Hronom na východe, obcou Lehôtka pod Brehmi a obcou Hliník nad Hronom na juhu a obcou Dolná Trnávka na západe.

Lovča priamo susedí s katastrom okresného mesta Žiar nad Hronom. Z hľadiska dopravnej polohy, možno konštatovať, že obec má výhodu najmä s ohľadom na neďalekú rýchlostnú komunikáciu E 58, ktorá tvorí hlavnú dopravnú tepnu južného Slovenska. Železničná trať obcou neprechádza.

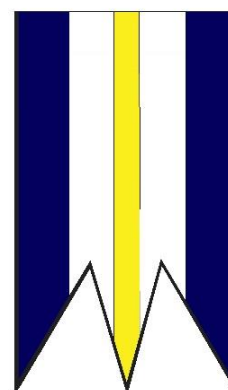
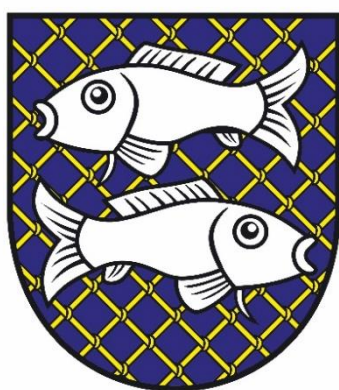
V rámci administratívneho členenia územia republiky je obec zaradená do obvodu Žiar nad Hronom, územného celku Banskobystrického samosprávneho kraja a do NUTS II Stredné Slovensko.

Obec Lovča je z hľadiska lokality okolitých miest výhodnú polohu najmä s ohľadom na fakt, že je susediacou obcou okresného mesta Žiar nad Hronom, od krajského mesta Banská Bystrica je vzdialená cca 40 kilometrov a od hlavného mesta Bratislava cca 170 km.

Symboly obce Lovča

Erb obce - v modrom štíte na zlatej sieti dve vodorovne plávajúce strieborné ryby, horná smerom vľavo, dolná vpravo. **Vlajka obce** - vlajka obce Lovča pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách modrej (2/9), bielej (2/9), žltej (1/9), bielej (2/9) a modrej (2/9). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvoma zástrihmi. Siahajúcimi do tretiny list vlajky. **Pečať obce** - pečať obce Lovča je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopsom OBEC LOVČA. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami a predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

Obrázok č. 2 - Symboly obce - erb, pečať a vlajka

Zdroj: OcÚ Lovča

HISTÓRIA A CESTOVNÝ RUCH OBCE LOVČA

Stručná história obce

Prvá písomná zmienka o obci Lovča je doložená z roku 1283, kedy sa nazývala Loucha. Názvy obce sa postupne menili: z roku 1773 je písomne doložený názov Welka Lovcza, z roku 1808 Welká Lovča, 1860 Gross Lovcsa, z roku 1920 Lovča. Po maďarsky sa obec nazývala Nagylócsa.

V roku 1283 obec patrila arcibiskupskému majetku v Šúšolí spomínanému už v roku 1209, od roku 1776 patrila banskobystrickému biskupstvu. Do roku 1960 obec patrila pod Tekovskú župu, okres Kremnica, kraj Banská Bystrica. Po roku 1960 patrila pod okres Žiar nad Hronom, kraj Stredoslovenský. V súčasnosti patrí pod okres Žiar nad Hronom, kraj Banskobystrický.

V roku 1536 obec mala 29 port, v roku 1720 až 52 daňovníkov, v roku 1828 celkovo 86 domov a 546 obyvateľov, ktorí sa zaoberali poľnohospodárstvom, rybolovom a plnctvom, časť odchádzala na sezónne poľnohospodárske práce. Za I. ČSR to bola poľnohospodárska obec. V roku 1930 došlo k parcelácii biskupských pozemkov. V roku 1957 bolo založené jednotné roľnícke družstvo (JRD), ktoré v roku 1961 prešlo do Štátneho majetku Žiar nad Hronom. Neskôr väčšina obyvateľov pracovala v priemysle v Žiari nad Hronom.

Predpoklady na cestovný ruch

Obec nepatrí medzi lokality zaujímavé z pohľadu turistického ruchu. V rámci lokálneho významu možno v obci vyzdvihnúť najmä fontánu, ktorá je napájaná samospádom vodou zo vzdialenej vodnej nádrže. V katastrálnom území obce sa nachádzajú tiež dve vodné nádrže s názvami „Lovča“ a „Zákruty“. Dominantou obce je kostol Sv. Filipa a Jakuba, vybudovaný v roku 1901. V obci tiež zaujme športový areál. V blízkom okolí obce sú vhodné podmienky pre pešiu turistiku, neďaleko obce sa nachádza tiež kúpeľná obec Sklené Teplice, prípadne stredoveká zrúcanina hradu Revište a Šášov.

V obci sa konajú aj rôzne podujatia a spoločenské akcie. Tieto podujatia a akcie sú určené nielen pre obyvateľov samotnej obce, ale aj obyvateľom okolitých obcí či širšieho okolia. Niektoré podujatia sa konajú každoročne a iné iba príležitostne. Kultúrno-spoločenské akcie utužujú vzťahy medzi obyvateľmi navzájom a vzťahy medzi obyvateľmi obce a samosprávou. Obyvatelia svojou účasťou prejavujú záujem o dianie v obci. V nasledujúcej tabuľke možno vidieť mesiace, v ktorých sa podujatia a akcie konajú. Tabuľka tiež zobrazuje údaje týkajúce sa usporiadateľa.

Tabuľka č. 1 - Podujatia v obci Lovča

Podujatia v obci a pravidelné kultúrno-spoločenské akcie		
mesiac	názov podujatia	organizácia / usporiadateľ
február	Maškarný ples	Únia žien
február	Fašiangy	Obec Lovča
marec	Pozdrav Jubilantom	Obec Lovča
apríl	Uvítanie detí	Obec Lovča

máj	Deň matiek	Základná škola, Materská škola
jún	Medzinárodný deň detí	Únia žien
jún	Futbalový turnaj o Pohár Jána Švehlíka	TJ Lovča
august 2020	Stretnutie rodákov	Obec Lovča
september	Dožinky	Agrotech Lovča s.r.o.
október	Úcta k starším	Obec Lovča, Základná škola
november	Hodová zábava	Dobrovoľný hasičský zbor
december	Mikuláš	Farnosť Lovča

Zdroj: OcÚ Lovča

PRÍRODNÉ PODMIENKY

Prírodné pomery sú podstatným činiteľom, ktorý ovplyvňuje rozvoj územia obce a vplýva taktiež na jej ekonomickú prosperitu. V prípade, keď sa jedná o rozvoj ekonomiky, prírodné pomery určujú hlavne lokalizáciu podnikateľských subjektov a firiem. Čím je geografická poloha výhodnejšia a prírodné podmienky jednoduchšie, tým je väčšia pravdepodobnosť, že sa v danom území usadí podnikateľský subjekt a firma tak nemusí investovať do úprav terénu na tomto území. Prírodné podmienky taktiež vplyvajú na sídelnú štruktúru a pôsobia na život obyvateľov v regióne. Avšak naopak, rôzny tvar reliéfu, výskyt pohorí, či ďalších zaujímavých prírodných úkazov môže viesť k podmieneniu cestovného ruchu v sledovanej oblasti.

Geomorfologické členenie

Územie obce patrí do sústavy Alpsko - himalájskej. Táto sústava sa ďalej člení na podsústavu Karpaty tá prechádza do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Žiarska kotlina.

Tabuľka č. 2 - Geomorfologické členenie obce Lovča

sústava	Alpsko - himalájska
podsústava	Karpaty
provincia	Západné Karpaty
subprovincia	Vnútorne Západné Karpaty
oblasť	Slovenské stredohorie
celok	Žiarska kotlina

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Geologická stavba

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú sedimenty neogénu, ktoré sú však miestami prekryté sedimentmi kvartéru.

Kvartérne sedimenty v podstate zaberajú celú južnú časť katastra obce. Severná časť je zase charakteristická prevahou neogénnych sedimentov Žiarskej kotliny, tie tvoria najmä sladkovodné íly, silty s preplástami piekovcov. Najstaršie kvartérne usadeniny sa začali formovať v strednom pleistocéne, kedy došlo k značnej amplitúde zdvihu a prehĺbenia dolín v podmienkach periglaciálnej klímy, čo malo za následok formovanie sedimentácie fluviaálnych sedimentov.

V období stredného pleistocénu sa v centrálnej časti katastra vytvorili fluviaálne piesčité štrky a štrky, ktoré sa akumulovali v lokalite hlavnej strednej terasy. Vo vrchnom pleistocéne sa vytvorili v katastri obce fluviaálne piesčité štrky.

V poslednej etape kvartéru, v holocéne sa formovali fluviaálne sedimenty, konkrétne hliny a piesčité hliny, ktoré zaberajú plošne najväčšie areály južnej časti katastra obce.

Hydrologické pomery

Vodné zdroje obce Lovča sa delia na vody povrchové a podpovrchové. Kým povrchové vody tvoria vodné plochy a vodné toky ako rieky a potoky, podpovrchové vody predstavujú zásoby vody pre potreby obyvateľstva, ktoré sú ukryté pod zemským povrchom.

Povrchové vody

Územím obce Lovča preteká vodný tok Lovčický potok, ktorý je pravostranným prítokom Hrona, má dĺžku 8,4 km a je tokom III. rádu. Pramení pod kótou 453,0 m v lokalite Medokýš v Žiarskej kotline, na podhorí Vtáčnika, v nadmorskej výške okolo 425 m n. m. Na hornom toku tečie juhovýchodným smerom cez obec Lovčica-Trubín (časť Lovčica), za obcou sa postupne stáča na juh a preteká územím s prejavmi činnosti zrážkovej vody v podobe výmoľov na oboch brehoch. Z pravej strany priberá krátky prítok a koryto sa nevýrazne vlní. Napája vodnú nádrž Lovča, preteká obcou Lovča a stáča sa na juhovýchod. Južne od obce ústi v nadmorskej výške 236,7 m n. m. do Hrona.

Okrem Lovčického potoka preteká obcou tiež rieka Hron, ktorá miestami vytvára južnú prirodzenú hranicu katastra obce.

Podpovrchové vody

Dostatok prírodných a využiteľných zdrojov podzemných vôd, ich lepšia kvalita ale i relatívne nízke náklady na ich úpravu z nich robia významný zdroj pitnej vody. Podpovrchové vody sa vo vymedzenom území radia do hydrogeologického rajónu kvartér nivy Hrona a Slatiny od Slovenskej Ľupče po Tlmače.

Pôdne druhy a pôdne typy

Na území obce Lovča sa nachádzajú pôdne typy: pseudogleje modálne (kultizemné) a pseudogleje luvizemné nasýtené a kyslé a fluvizeme modálne (kultizemné). Z pôdných druhov sa na území obce nachádzajú len stredne ťažké hlinité pôdy. Tento pôdny druh je bez skeletu.

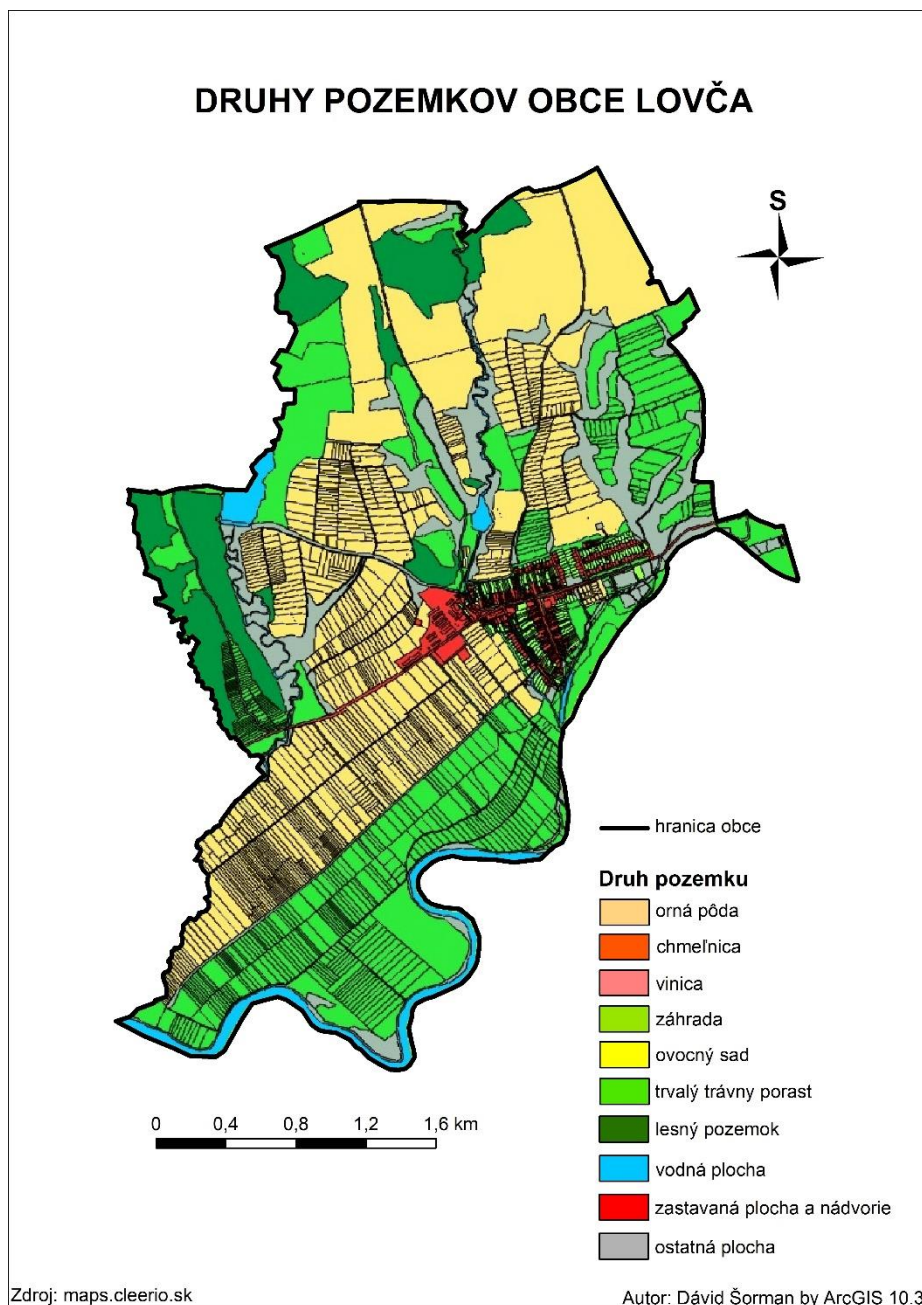
Pôdny typ fluvizem zaberá južnú časť katastra obce. Vyskytuje sa v okolí toku rieky Hron. Ide o pôdu, ktorá je, alebo donedávna bola ovplyvňovaná záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Má svetlý humusový horizont. Z klimatického hľadiska ide o azonálnu pôdu, lebo sa viaže na alúviu a náplavové kužele všetkých riečnych tokov.

Pseudogleje pokrývajú centrálnu a severnú časť katastra obce. Možno ich charakterizovať ako povrchovo zamokrené textúrne diferencované pôdy s výskytom zvýšeného obsahu ílu už v podornici s mramorovaným Bm -horizontom pod ochrickým A -horizontom, s prítomnosťou, alebo bez prítomnosti eluviálneho hydromorfného En -horizontu, mierne kyslé až kyslé, hlboké, prevažne bez skeletu (mramorovaný horizont môže vznikať premenou luvického Bt -horizontu).

Územie obce je tvorené poľnohospodárskou a nepoľnohospodárskou pôdou. Údaje o využití pôdneho fondu obce Lovča a pozemkov zobrazuje nasledovný obrázok.

Obrázok č. 3 - Druhy pozemkov obce Lovča

Stav vysporiadania vlastníckych vzťahov a pripravenosť územia na rozvoj v obci Lovča je nasledovný - v roku 2013 bol ukončený ROEP (Konanie o obnove evidencie pozemkov a právnych vzťahov podľa zákona NR SR č.180/1995 Z. z.). ÚPD vypracovanú obec nemá.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Z hľadiska fytogeografického začlenenia sa obec Lovča nachádza v bukovej zóne a sopečnej oblasti tejto zóny. Na ploche územia obce je zastúpenie drevín koncentrované najmä v areáloch lesov v severnej časti a západnej časti. Popri tom sa nachádza stromový porast tiež v okolí rieky Hron, dominantnou drevinou v týchto porastoch je vĺba rakytová (*Salix caprea*) na erodovaných plochách topol' osikový (*Populus tremula*). Lesné porasty charakterizujú karpatské dubovo-hrabové lesy. Hlavnými predstaviteľmi sú dub letný (*Quercus robur*) a dub cerový (*Quercus cerris*).

Na území obce sa vyskytujú spoločenstvá vôd, brehov a takisto aj druhotné spoločenstvá - polí, lúk a ľudských sídiel.

Územie, ktoré sa rozprestiera v okolí vodného toku by malo vhodné podmienky pre lesné spoločenstvo lužných lesov podhorských a horských. Zo stromov sa uplatňujú hlavne tvrdé lužné dreviny ako jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), medzi ktoré bývajú primiešané dreviny mäkkých lužných lesov ako jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jelša sivá (*Alnus incana*), vĺba krehká (*Salix fragilis*) a rozličné druhy topoľov.

Na území obce Lovča sa nachádza niekoľko živočíšnych spoločenstiev. Jedným z nich je spoločenstvo polí a lúk. Medzi typické živočíchy žijúce v tomto spoločenstve patrí napríklad dážďovka zemná (*Lumbricus terrestris*), svrček poľný (*Gryllus campestris*), čmeľ zemný (*Bombus terrestris*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), jež hnedý (*Erinaceus europaeus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*).

Na území obce sa ďalej nachádzame spoločenstvo ľudských sídiel (intravilánu), pre ktoré sú charakteristické druhy živočíchov ako mucha domáca (*Musca domestica*), vrabec domový (*Passer domesticus*), lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), myš domová (*Mus musculus*).

Na území obce môžeme nájsť spoločenstvo živočíchov stromov. Na listnatých stromoch žije predovšetkým veľké množstvo rozličných druhov hmyzu, prevládajú hlavne chrobáky a motýle. V spoločenstve živočíchov stromov sú zastúpené druhy ako napríklad mravec lesný (*Formica rufa*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), vrana obyčajná (*Corvus corone*), krt podzemný (*Talpa europaea*), jež hnedý (*Erinaceus europaeus*), veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*) a iné.

Stav životného prostredia

Na území obce Lovča sa v zmysle zákona, Nature 2000 alebo ochrany prírody nenachádzajú maloplošné ani veľkoplošné chránené územia. Najbližšie chránené územie s názvom „Sut“ sa nachádza južne od katastra obce cca 2 km od južnej hranice katastra obce.

Životné prostredie na území obce Lovča je mierne znečistené. Hlavný negatívny vplyv má cesta II. triedy, ktorá prechádza obcou.

Plošné rozloženie tuhých látok (do veľkosti 10 µm) v ovzduší nie je výrazné (za rok 2016 sa v priemere predstavovalo 15 µg/m³ (horná hranica pre ľudské zdravie je stanovená na 40 µg/m³) pretože v okolí územia obce sa nenachádza žiadny významný zdroj znečisťovania.

Významným znečisťovateľom vody na v okolí obce Lovča sú poľnohospodárska výroba a odpadové vody. Na kvalitu vody výrazne pôsobí aj absencia verejnej kanalizácie a kanalizačnej siete pripojenej na čistiareň odpadových vôd (ČOV), ktorej zavedenie by prispelo k zníženiu znečistenia vody.

Z hľadiska stupňa kontaminácie pôd sú pôdy na území obce Lovča relatívne čisté.

Čo sa týka náchylnosti poľnohospodárskej pôdy na vodnú eróziu je ohrozenie pôdy nepatrné až slabé. Riziko stupňa kontaminácie rastlinnej produkcie ťažkými kovmi sú stredné, sú tu obmedzené možnosti poľnohospodárskeho využívania.

Na území obce Lovča sa nenachádza žiadna skládka komunálneho odpadu.

OBYVATEĽSTVO

Obyvateľstvo sa všeobecne nedá považovať za statický element, ale vystihuje ho silná dynamika, nakoľko sa neprestajne mení počet obyvateľov, priestorové rozloženie, štruktúra obyvateľstva a iné. Obyvateľstvo sa dá analyzovať z viacerých hľadísk a to z hľadiska hustoty obyvateľstva, národnostného a náboženského zloženia obyvateľstva.

Obec Lovča patrí k malým vidieckym sídlam okresu Žiar nad Hronom. Jej základným demografickým ukazovateľom je počet obyvateľov, ktorý vyjadruje zaľudnenosť daného územia. Pre obec je veľmi dôležité, aby si evidovala pohyb obyvateľstva z hľadiska zabezpečenia jej celkového rozvoja.

Čo sa týka pohybu obyvateľstva v jednotlivých rokoch 2011-2017, tak nedochádza k výrazným zmenám. Obec teda patrí medzi statické, pričom počet obyvateľov má kolísavý charakter. Tabuľka č. 4 zobrazuje vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2011-2017, ktorý je ovplyvňovaný rôznymi vplyvmi, akými sú ekonomická, sociálna a technická situácia. Najvyššie navýšenie počtu obyvateľov v roku 2013 bolo najmä vďaka početnej imigrácii

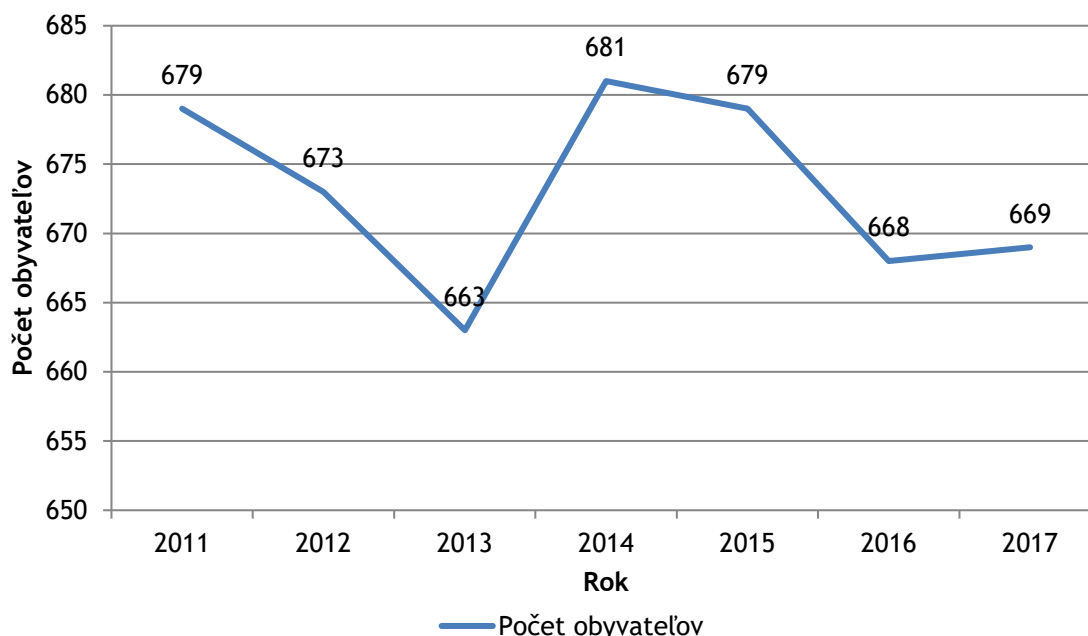
Tabuľka č. 4 - Vývoj počtu obyvateľov

roky	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
počet obyvateľov	679	673	663	681	679	668	669
narodených	3	7	6	6	3	7	2
zomrelých	16	13	3	9	8	7	9
prirodzený prírastok	-13	-6	3	-3	-5	0	-7
prist'ahovaných	10	9	29	9	3	13	8
odst'ahovaných	3	13	14	8	9	12	14
migračný prírastok	7	-4	15	1	-6	1	-6
celkový prírastok	-6	-10	18	-2	-11	1	-13

Zdroj: OcÚ Lovča

Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2011 - 2017

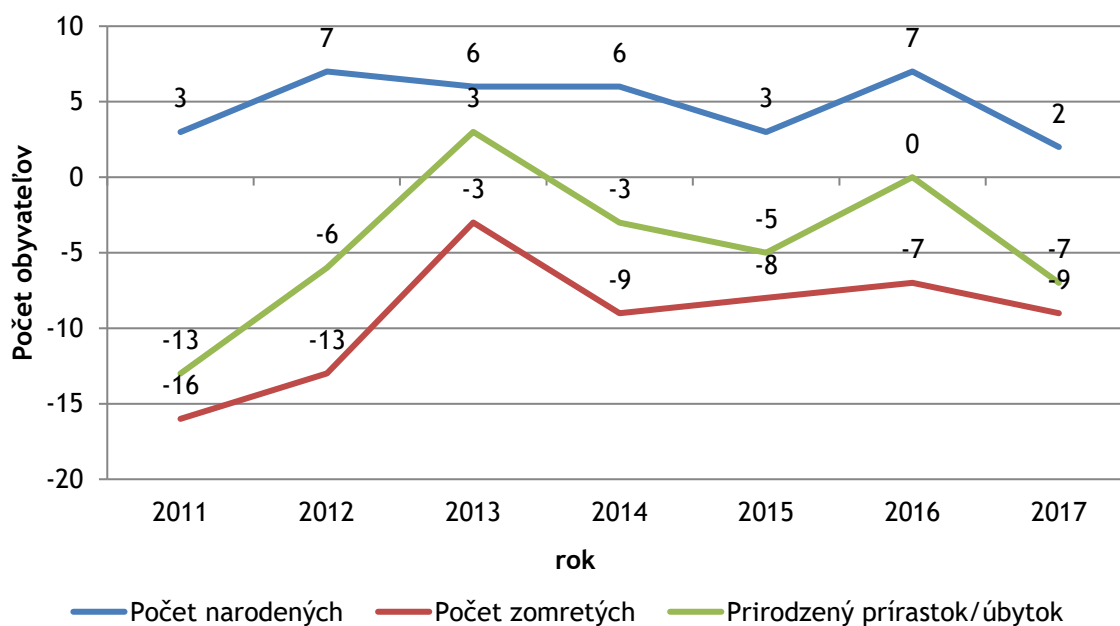

Zdroj: vlastné spracovanie

V obci Lovča mal vývoj počtu obyvateľov počas 6 rokov kolísavý charakter. Najvyšší počet obyvateľov zaznamenala obec v roku 2014, kedy v nej sídlilo celkovo 681 obyvateľov. Oproti tomu najnižší počet obyvateľov bol 663 v roku 2013.

Rozdiel medzi počtom narodených a počtom zomretých v obci sledujeme prostredníctvom prirodzeného prírastku. Jeho najvyššia hodnota (3 obyvatelia) bola zaznamenaná v roku 2013 a najnižšia hodnota (-13 obyvateľov) bola zaznamenaná v roku 2011.

Graf č. 2 - Vývoj demografických ukazovateľov obyvateľstva v rokoch 2011 - 2017

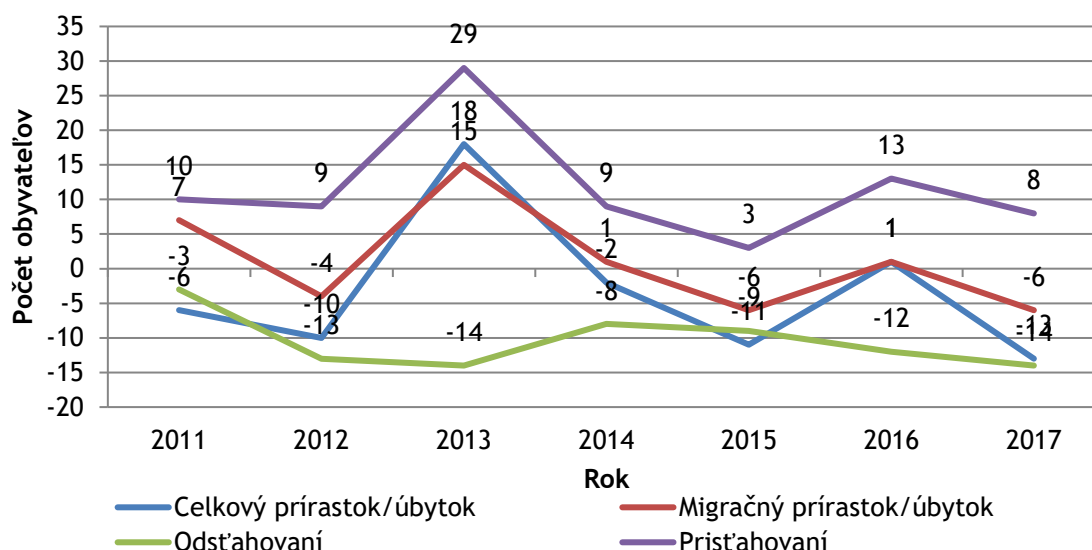

Zdroj: vlastné spracovanie

Migrácia je v obci Lovča ovplyvňovaná odchádzaním ľudí za prácou alebo bývaním. Rozdiel medzi počtom prisťahovaných a počtom odsťahovaných predstavuje migračný prírastok. Najviac obyvateľov (-14 obyvateľov) sa vystaňovalo v roku 2013 a 2017 a najviac obyvateľov (29) sa prisťahovalo v roku 2013.

Graf č. 3 - Vývoj demografických ukazovateľov v rokoch 2011 - 2017

Zdroj: vlastné spracovanie

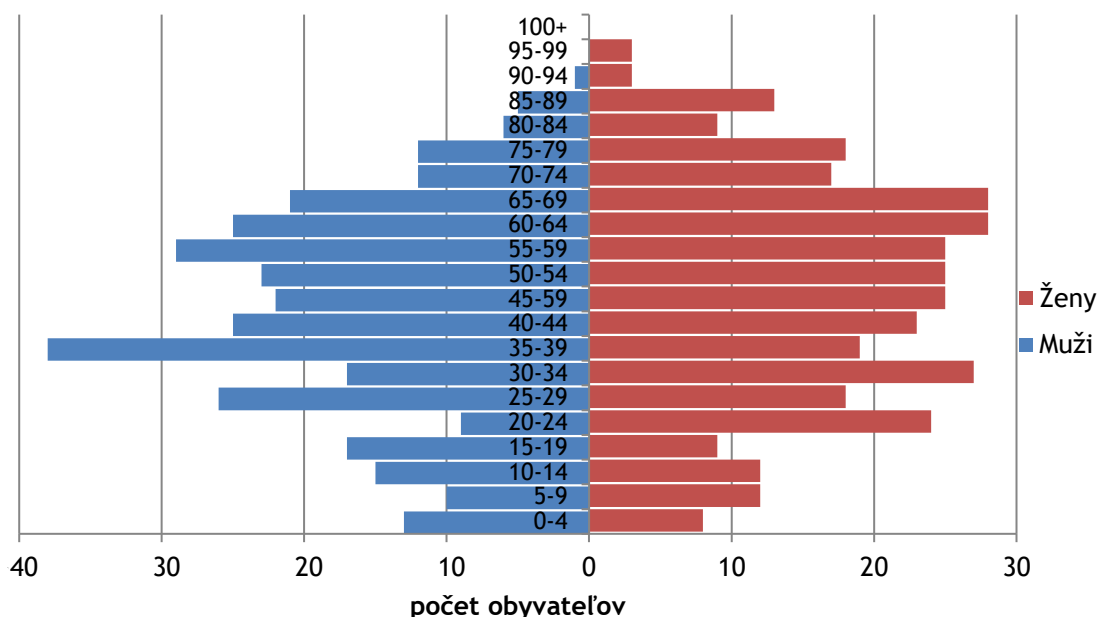
Migrácia obyvateľstva je ovplyvňovaná najmä vzdialenosťou od väčších miest, s čím súvisí aj kvalitná dopravná dostupnosť a počet zamestnávateľov nachádzajúcich sa v okolí. Počas monitorovaného obdobia mal migračný pohyb kolísavú bilanciu.

Podľa údajov zo ŠÚ v roku 2017 prevládali v obci Lovča ženy (346) nad mužmi (326). Veková štruktúra obyvateľstva sa najčastejšie interpretuje prostredníctvom vekovej pyramídy. Horizontálna os znázorňuje počet obyvateľov a vertikálna os jednotlivé vekové kategórie. Graf je rozdelený na ľavú a pravú časť, pričom na ľavej strane je zastúpené mužské obyvateľstvo a na pravej strane ženské obyvateľstvo. Podľa údajov zo ŠÚ SR je najpočetnejšia kategória žien vo veku 60-64 rokov (28) a ženy vo veku od 65-69 (28). Z mužského obyvateľstva prevládajú muži vo veku 35-39 rokov (38).

Z nasledujúceho grafu je zrejmé, že počet obyvateľov ženského pohlavia je vyšší ako počet obyvateľov mužského pohlavia. V obci Lovča prevláda poproduktívna zložka obyvateľstva nad predproduktívnou zložkou.

Graf č. 4 - Veková pyramída štruktúry obyvateľstva obce Lovča v roku 2017

Zdroj: vlastné spracovanie

Nasledujúca tabuľka vyjadruje počet obyvateľov v jednotlivých vekových kategóriách. V rokoch 2011-2017 prevládala v obci poproduktívna zložka nad predproduktívnym obyvateľstvom, čo naznačuje na negatívny trend vývoja skladby obyvateľstva. Zvyšujúca sa hodnota indexu starnutia naznačuje, že v obci dochádza k starnutiu populácie.

Tabuľka č. 5 - Veková štruktúra obyvateľov v obci

vek/rok	predproduktívny vek (0-14)	produktívny vek (15-55ženy 60muži)	poproduktívny vek (nad 55ž, 60m)	Index starnutia (poprod./predprod. *100)
2011	74	484	133	179,73
2012	73	474	131	179,45
2013	77	485	137	177,92
2014	78	475	142	182,05
2015	70	468	147	210,00
2016	72	465	148	205,55
2017	70	454	148	211,43

Zdroj: vlastné spracovanie

Vzdelanie patrí medzi hlavné predpoklady budúceho zamestnania obyvateľstva. V súčasnosti narastá stále počet vysokoškolsky vzdelaných ľudí, čo pozitívne ovplyvňuje rozvoj daného územia. V obci Lovča prevládala v roku 2011 počet obyvateľov s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (202). Celkovo možno konštatovať, že počas 10 ročného obdobia je pre obyvateľstvo obce charakteristický nárast vzdelanostnej úrovne obyvateľstva (tab. č. 6).

Tabuľka č. 6 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	2001	2011
základné	182	102
učňovské (bez maturity)	172	133
stredné odborné (bez maturity)	5	49
úplné stredné učňovské (s maturitou)	42	26
úplné stredné odborné (s maturitou)	133	202
úplné stredné všeobecné	23	31
vyššie odborné vzdelanie	2	7
vysokoškolské bakalárske	2	6
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	34	50
bez vzdelania	5	75

Zdroj: SODB 2011, SODB 2001

Národnosť obce Lovča je homogénna. Najviac obyvateľov sa hlási k slovenskej národnosti (650), z toho mužov slovenskej národnosti je 313 a žien slovenskej národnosti je 337 (tab. 7).

Tabuľka č. 7 - Národnostná štruktúra v obci

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
slovenská	313	337	650
maďarská	0	1	1
rómska	1	0	1
ukrajinská	0	1	1
iná	0	1	1
nezistená	21	21	42
spolu	335	361	696

Zdroj: SODB 2011

Čo sa týka náboženského vyznania obce Lovča, prevláda náboženské vyznanie rímskokatolíckej cirkvi (611). Ďalej nasleduje nezistené náboženské vyznanie (47) a tretou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vyznania (30).

Tabuľka č. 8 - Náboženská štruktúra v obci

Náboženské vyznanie	Spolu
rímskokatolícka cirkev	611
gréckokatolícka cirkev	1
pravoslávna cirkev	1
evanjelická cirkev augsburského vyznania	1
bahájske spoločenstvo	1
bez vyznania	30
iné	4
nezistené	47
Spolu	696

Zdroj: SODB 2011

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Infraštruktúra v danom území tvorí dôležitý faktor, ktorý podmieňuje rozvoj samotnej obce a zároveň tvorí základné materiálne-technické vybavenie. Hlavnými činiteľmi rozvoja v obci sú dostatočne vybudované energetické siete a dobrá dopravná dostupnosť obce. Tieto zložky technickej infraštruktúry zabezpečujú aj atraktivnosť obce. Obec sa ďalej stáva vhodným priestorom pre ďalšiu lokalizáciu firiem a podnikateľských subjektov.

Telekomunikácie

Obec je pokrytá telekomunikačnou sieťou s možnosťou pripojenia sa na internetovú sieť. Pokrytie signálom tu nachádzajú operátori Telekom, Orange a O2.

Energetické siete

Väčšina územia obce Lovča je splynofikovaná. Katastrálnym územím prechádza sieť vysokého napätia. V obci sa nachádza verejné osvetlenie, ktoré prebehlo v roku 2016 rozsiahlou rekonštrukciou, prostredníctvom ktorej boli pôvodné svietidlá v počte 68 ks nahradené novými LED svietidlami a sústava verejného osvetlenia bola doplnená o 28 ks nových LED svietidiel.

Cestné a dopravné siete

Obcou prechádza štátna cesta III. triedy. Miestne bezprašné komunikácie dosahujú dĺžku 4,4 kilometra. V obci sú vybudované chodníky v celkovej dĺžke 3 kilometre. Časťou katastrálneho územia obce vedie trasa rýchlostnej komunikácie E 58. V blízkosti katastrálnej hranice obce sa nachádza miesto prepojenia rýchlostnej komunikácie R2/50 (súčasť obchvatu mesta Žiar nad Hronom) s komunikáciou E 58. Pravidelnú autobusovú dopravu do obce zabezpečujú prímestské linky. Obcou neprechádza železničná trať. Najbližšie železničné stanice sú Žiar nad Hronom a Hliník nad Hronom, obidve vo vzdialenosti cca 10 km od obce.

Vodné hospodárstvo a kanalizácie

Obec nemá verejný vodovod, na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou sa používajú vlastné studne. Časť obce je napojená na verejnú kanalizáciu, ktorá by sa mala napojiť na ČOV Žiar nad Hronom. Časť obyvateľov obce likviduje odpadové vody v septikoch a žumpách.

Odpadové hospodárstvo

Zber a likvidáciu komunálneho odpadu zabezpečuje firma Technické služby Žiar nad Hronom. Komunálny odpad sa odváža raz za 2 týždne a plasty, tetrapaky raz za 4 týždne spreď domácností. Bioodpad je zbieraný v zimných mesiacoch raz za 4 týždne, počas sezóny (jar leto jeseň) raz za 2 týždne. Obec zabezpečuje tiež i zvoz kovových obalov, skla a papiera zo zhromaždisk.

Tabuľka č. 9 - Množstvo odpadov vyprodukovaných v obci za rok 2017

Druh odpadu	Množstvo (t)
papier a lepenka	5,2
sklo	14,38
vyraďené el. zariadenia iné ako 200 121	1,26
vyraďené elektrické a elektronické zariadenia	0,35
plasty	10,46
pneumatiky	-
biologický rozložiteľný odpad	51,5
zmesový komunálny odpad	72,96
objemový odpad	9,42
drobné stavebné odpady	-
vyraďené zariadenia obsahujúce chlórfluoruhlodík	0,19

Zdroj: OcÚ Lovča

Tabuľka č. 10 - Separovaný zber v obci za roky 2011-2017

Separovaný zber v obci za roky 2011-2013							
roky	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
komunálny odpad v t.	81,08	78,75	64,04	86,30	102,32	72,16	72,96
separovaný odpad v t	97,26	78,65	74,18	80,66	177,64	151,23	107,16

Zdroj: OcÚ Lovča

SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Sociálna infraštruktúra vplyva na životnú úroveň obyvateľov žijúcich na území obce, uspokojuje potreby obyvateľov. Je podmienená štruktúrou osídlenia, ale taktiež veľkosťou sídiel. Sústreďenie sa verejných a súkromných zdrojov do priestoru a ich smerovanie do rozvoja sociálnej infraštruktúry podporuje dynamiku jej rozvoja, pričom sa uchováva rôznorodosť a identita vlastníckych foriem. Pri sociálnej infraštruktúre sa najčastejšie berie do úvahy: domový a bytový fond, školstvo, sociálne služby, zdravotníctvo a služby obyvateľstvu.

Domový a bytový fond

Obytná funkcia patrí k základným funkciám obce. Stav bytového a domového fondu ako aj príležitosti na bývanie sú dôležité faktory ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce, či prilákanie nových obyvateľov.

V obci sa nachádza 262 bytov, z toho je 230 obývaných a 28 neobývaných, pričom 4 byty sú s nezistenou obývanosťou. Väčšina obyvateľstva býva v rodinných domoch, ktorých je 195. V obci sa nachádzajú 2 bytovky bývalého JRD, v súčasnosti v súkromnom vlastníctve. Ide teda o prevažne vidiecky ráz osídlenia. Väčšina domov bola postavená v rokoch 1946 - 1990, a to celkovo 159 domov, čo značí, že zástavba domov je pomerne zastaralá. Nasledujúce tabuľky znázorňujú počty domov, ich rozdelenie, počty bytov v rodinných domoch a počet obývaných bytov v bytových domoch.

Tabuľka č. 11 - Bytový a domový fond

Byty	Byty obývané						Byty neobývané						Domy s nezistenou obývanosťou
Spolu	Spolu	podľa obdobia výstavby					spolu	Podľa obdobia výstavby					Spolu
262	230	do r. 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr	Nezistené	28	do r. 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr	Nezistené	4
		33	159	19	5	12		2	8	1	0	17	

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 12 - Bytový a domový fond

Byty	Byty obývané														
Spolu	Spolu	Podľa formy vlastníctva					Podľa počtu obytných miestností					Podľa veľkosti obytnej plochy v m ²			
262	230	vlastné byty v byt. domoch	byty vo vlast. rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné	1	2	3	4	5+	<40	40-80	81-100	100+
		16	195	0	2	13	6	28	69	56	69	21	123	40	44

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 13 - Bytový a domový fond

Byty obývané									
Podľa typu kúrenia					Podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie				
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia		plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný
7	146	60	1	162	21	1	33	0	1

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 14 - Bytový a domový fond

Byty neobývané				
Spolu	Podľa dôvodu neobývanosti			
20	Zmena vlastníkov	Určené na rekreáciu	Nespôsobilé na bývanie	Z iných dôvodov
	1	4	2	13

Zdroj: SODB 2011

Školstvo

V obci Lovča sa nachádza materská i základná škola. Vzdelávacie zariadenia navštevujú najmä deti domácich obyvateľov. Služby vzdelávacích zariadení využíva v súčasnosti 44 detí z obce a jej blízkeho okolia (tab. č. 15).

Tabuľka č. 15 - Vývoj počtu žiakov v MŠ a ZŠ

Školský rok	Počet detí ZŠ	Počet detí MŠ
2010/11	12	18
2011/12	12	22
2012/13	15	18
2013/14	18	18
2014/15	16	19
2015/16	20	18
2016/17	22	22

Zdroj: OcU Lovča

O vzdelávanie detí navštevujúcich obe zariadenia sa starajú fundovaný pedagogický pracovníci. Chod zariadení zabezpečujú pedagógovia v spolupráci s nepedagogickým personálom (tab. č. 16).

Tabuľka č. 16 - Počet pracovníkov v školstve v obci Lovča

Pedagogickí pracovníci		Nepedagogickí pracovníci	
v MŠ	v ZŠ	v MŠ	v ZŠ
2	4	1	1

Zdroj: OcU Lovča

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

Zdravotnícke zariadenia poskytujúce zdravotnú pomoc občanom, ako aj lekáreň sa v obci nenachádzajú. Obyvatelia obce tak musia cestovať do okresného mesta.

Zdravotníctvo a sociálna pomoc sa sústreďuje najmä v susednom okresnom meste Žiar nad Hronom, kde sa nachádza komplexné spektrum lekárov a sociálnych služieb, ktoré využívajú tiež i obyvatelia obce Lovča.

Sociálne zariadenia sa v obci nenachádzajú. Funguje tu však rozvoz stravy, iné služby zabezpečujú DSS, domovy dôchodcov, všetko podľa zdravotnej a sociálnej odkázanosti občana.

Služby obyvateľstvu

Obec Lovča plní niekoľko funkcií. Najväčší význam má obytná funkcia. Zastavané plochy a nádvorja sa sústreďuje v centrálnej časti katastra, severne od rieky Hron. Súčasťou intravilánu sú domy, cesty, ale i záhrady. Obec má pôdorys radovej zástavby, domy sú sústredené okolo hlavnej línie, cesty 2483. Obec možno zaradiť medzi typické prístenné dediny.

Pôdu v extraviláne obce obhospodarujú Agrotech Lovča, SDP Kremeň a SHR Michálik a Šabíková Cesta III. triedy, ktorá sa tiahne na území obce, plní hlavnú dopravnú funkciu. Kultúrnu funkciu plnia kostol, farský úrad, cintorín, knižnica, kultúrny dom. Obchodnú funkciu plní predajňa potravinárskeho tovaru COOP Jednota, ktorá zamestnáva 2 zamestnancov.

V obci sa v súčasnosti nachádza opravovňa áut, ktorá zohráva priemyselnú funkciu.

Terciárny sektor hospodárstva zabezpečuje uspokojovanie rozličných základných potrieb obyvateľstva (obchod, stravovanie, bývanie a i.). Do sféry služieb možno začleniť aj zdravotníctvo, školstvo, šport, sociálnu starostlivosť.

Čo sa týka občianskej vybavenosti, obec disponuje detským ihriskom a pre futbalových nadšencov je k dispozícii futbalové ihrisko. Činnosť knižníc a archívov je zabezpečená obecnou knižnicou. Obec disponuje vlastnou základnou a materskou školou. V obci sa ďalej nachádza kostol, farský úrad, dom smútku a cintorín, ktoré sa zaraďujú do činnosti cirkevných organizácií. Medzi kultúrne a historické zariadenia nachádzajúce sa v obci patria kultúrny dom, 4 Božie muky, 5 pamätných miest, 3 parky a 5 sôch.

V obci sa nachádza pošta, je v nej vybudovaný plyn, verejné osvetlenie a v časti tiež i kanalizačná sieť.

Starosta obce je občanom k dispozícii na obecnom úrade, ktorý sa tu nachádza, prípadne s nimi komunikuje prostredníctvom obecného rozhlasu, či za pomoci web stránky <http://www.lovca.sk>, ktorá zároveň občanom prináša aktuálne informácie a novinky o dianí v obci.

EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA OBCE

Ekonomická základňa obce patrí k najdôležitejším faktorom z hľadiska možnosti zamestnania miestneho obyvateľstva. Obec priamo susedí s okresným mestom Žiar nad Hronom, čo pre jej obyvateľov predstavuje lepšie možnosti v oblasti zamestnanosti - viac pracovných príležitostí a rozvoj sociálnej oblasti. Z nasledujúcej tabuľky je zrejmá ekonomická aktivita obyvateľstva, ktorá predstavuje 380 obyvateľov ekonomicky aktívnych.

Tabuľka č. 17 - Ekonomická aktivita obyvateľstva

Osoby ekonomicky aktívne spolu	380
ekonomicky aktívni spolu	329
pracujúci dôchodcovia	7
materská dovolenka	3
nezamestnaní	41

Zdroj: SODB 2011

Obyvateľstvo obce Lovča sa vyznačuje rôznorodosťou v odvetviach ekonomickej činnosti. Najviac obyvateľov pracuje v oblasti výroby a spracovania kovov (53), z ktorých 50 musí dochádzať za prácou. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorí obyvateľstvo pracujúce v oblasti verejnej správy a obrany; povinné sociálne zabezpečenie (23), z čoho 19 musia dochádzať za prácou. Najmenej ľudí je zamestnaných v odvetviach ako sú lesníctvo a ťažba dreva, ťažba uhlia a lignitu a pod., podrobné informácie znázorňuje tabuľka č. 18.

Z celkového počtu 329 ekonomicky aktívnych obyvateľov dochádza do práce 274 obyvateľov.

Tabuľka č. 18 - Odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	4	2	6	3
lesníctvo a ťažba dreva	1	0	1	1
ťažba uhlia a lignitu	1	0	1	0
výroba potravín	2	2	4	4
výroba textilu	1	0	1	1
výroba odevov	1	1	2	2
spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	2	4	6	3
tlač a reprodukcia záznamových médií	2	0	2	2
výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	1	0	1	1
výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	1	1
výroba výrobkov z gumy a plastu	2	3	5	5
výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	2	1	3	3
výroba a spracovanie kovov	41	12	53	50
výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	11	4	15	14
výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	1	0	1	0
výroba elektrických zariadení	3	0	3	3
výroba strojov a zariadení i. n.	6	2	8	6
výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	3	0	3	3
výroba nábytku	1	1	2	1
iná výroba	1	0	1	1
oprava a inštalácia strojov a prístrojov	3	0	3	2
dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	3	0	3	3
zber, úprava a dodávka vody	1	0	1	1
výstavba budov	6	4	10	9
inžinierske stavby	6	0	6	6

špecializované stavebné práce	11	3	14	12
veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	7	1	8	6
veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	7	8	15	11
maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	9	11	20	16
pozemná doprava a doprava potrubím	8	1	9	6
skladové a pomocné činnosti v doprave	1	2	3	2
poštové služby a služby kuriérov	1	5	6	5
ubytovanie	1	3	4	4
činnosti reštaurácií a pohostinstiev	4	2	6	5
informačné služby	1	0	1	1
finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	8	9	8
poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	1	0	1	1
pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	1	0	1	1
činnosti v oblasti nehnuteľností	2	1	3	2
právne a účtovnícke činnosti	0	4	4	3
vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	0	1	1	1
architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	2	2	4	3
ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	1	1
administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	2	2	4	3
verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	6	17	23	19
vzdelávanie	1	12	13	12
zdravotníctvo	2	7	9	9
starostlivosť v bytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	1	1	1
sociálna práca bez ubytovania	0	2	2	2
činnosti herní a stávkových kancelárií	0	1	1	0
športové, zábavné a rekreačné činnosti	1	0	1	0
činnosti členských organizácií	3	1	4	3
ostatné osobné služby	0	2	2	1
nezistené	10	7	17	11
Spolu	189	140	329	274

Zdroj: SODB 2011

Medzi najvýznamnejších zamestnávateľov v obci patria spoločnosti uvedené v tabuľke č. 19.

Tabuľka č. 19 - Obchodné subjekty v obci Lovča

názov	Počet zamestnancov	predmet činnosti
COOP Jednota	2	obchod
M. T. Autokomplet s.r.o.	4	oprava áut

Zdroj: OcÚ Lovča

Nasledujúca tabuľka zobrazuje stav nezamestnanosti v obci Lovča za obdobie rokov 2010-2016.

Tabuľka č. 20 - Nezamestnanosť v obci Lovča

stav obyvateľstva	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
počet nezamestnaných spolu (z toho ženy)	11 (5)	10(5)	8(5)	11(6)	15(8)	9(6)	10(4)
počet dlhodobo nezamestnaných	9	7	9	8	10	7	5

počet občanov v hmotnej núdzi	4	6	5	7	6	7	6
počet nezamestnaných absolventov	10	10	9	7	8	6	7
počet nezamestnaných pred dôchodkom	11	12	9	10	13	5	6
počet zamestnaných pomocou aktívnej politiky trhu práce	0	0	0	0	0	0	0
počet obyvateľ na aktivačných prácach	11	12	2	2	14	12	7
počet obyvateľov na absolventskej praxi	0	2	2	1	1	2	0
počet obyvateľov v chránených dielňach	0	0	0	0	0	0	0
počet absolventov rekvalifikačných kurzov/zamestnali sa	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: OcÚ Lovča

Majetok obce

Majetok obce poukazuje na zložky, ktorými obec disponuje. K všeobecným zložkám patrí hlavne dlhodobý majetok obce hmotný a nehmotný, finančný majetok a taktiež obežný majetok. Obec by mala poznať stav svojho majetku, aby mohla ďalej využívať ich maximálne možnosti správnym spôsobom.

Celková posledná účtovná hodnota majetku obce Lovča k 31.12.2017 je 1 331 867,56 €. Z nasledujúcej tabuľky je zrejmé, že najvyššiu hodnotu predstavuje dlhodobý hmotný majetok, konkrétne budovy a stavby. V sledovanom období 2013 - 2017 mala hodnota dlhodobého hmotného majetku stúpajúcu tendenciu a v roku 2017 bola vo výške 1 185 126,58 €. Tento majetok predstavujú pozemky, budovy, stavby, - samostatne hnut. Veci, dopravné prostriedky a drobný DHM.

Tabuľka č. 21 - Majetok obce v eurách

Majetok					
	2013	2014	2015	2016	2017
dlhodobý hmotný	677 560,81	749 285,29	1 061 487,89	1 142 831,45	1 185 126,58
- pozemky	96 281,36	96 281,36	96 148,58	96 148,58	96 146,58
- budovy, stavby	399 893,94	400 949,22	712 774,15	712 774,15	923 742,23
- samostatne hnut. veci	39 201,37	108 477,37	108 477,37	108 477,37	122 895,83
- dopravné prostriedky	14 108,04	14 108,04	14 108,04	14 108,04	14 108,04
- drobný DHM	30 873,45	30 873,45	28 233,90	28 233,90	28 233,90
- obstaranie DHM	97 202,65	98 595,85	101 745,85	183 089,41	0,-
dlhodobý nehmotný	892,02	892,02	104,03	104,03	104,03
dlhodobý finančný	137 736,-	137 736,-	137 736,-	137 736,-	137 736,-
obežný majetok	65 914,61	58 961,10	65 491,70	32 871,84	8 900,95

Zdroj: OcÚ Lovča

ZDRUŽENIA A ORGANIZÁCIE NA ÚZEMÍ OBCE

V súčasnosti pôsobí na území obce Dobrovoľný hasičský zbor Lovča, Telovýchovná jednota Lovča, Únia žien a Urbár pasienka - pozemkové spoločenstvo Lovča. Vzhľadom na počet obyvateľov obce je toto zloženie postačujúce pre potreby domáceho obyvateľstva.

Obec Lovča je členom Miestnej akčnej skupiny Žiarska kotlina a združenia obcí Mikroregión Hlinické pohronie.

VEYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMOVÉHO OBDOBIA OBCE LOVČA

Obec Lovča mala spracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na obdobie rokov 2007 - 2013. V obci sa realizovalo niekoľko projektov, ktoré podmienili rozvoj samotnej obce. Tieto projekty sa realizovali v rôznych oblastiach.

Obec v predchádzajúcom období investovala peniaze do obnovy interiéru Kultúrneho domu v roku 2013 a každoročne do udržiavania a rozvoja kultúrnych a spoločenských aktivít v obci organizovaním najrôznejších podujatí. Obec v minulosti plánovala aj podporu rozvoja služieb vidieckeho cestovného ruchu a prímestskej rekreácie, avšak vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov sa tento zámer nepodarilo splniť. V roku 2012, v rámci projektu Rozvoj informačnej spoločnosti a zvyšovanie vzdelanostnej úrovne v oblasti informačných technológií, bol vďaka dotácii Ministerstva školstva zavedený internet v inštitúciách obce, zriadila sa PC učebňa a pracoviská s interaktívnymi tabuľami v ZŠ a MŠ. Na vybudovanie chodníkov a altánku v parku SNP a parku Alexandra Dubčeka získala obec sumu 8 000€ od Banskobystrického samosprávneho kraja v roku 2011. V roku 2010 podporilo Ministerstvo vnútra SR sumou 6 500€ projekt Vybavenie Dobrovoľného hasičského zboru pre zasahovanie pri mimoriadnych udalostiach.

Ďalšie zámery boli v obci realizované a podporené inými inštitúciami. V roku 2009 uskutočnila Slovenská vodárenská spoločnosť zámer vypracovať projektovú dokumentáciu a následne podľa nej vybudovať vodovodný rozvod v obci s napojením všetkých domácností. V roku 2011 Národná diaľničná spoločnosť realizovala v obci projekt Obnova živičného krytu na ulici Hronská. Technické služby Žiar nad Hronom v roku 2012 zaviedli a stále realizujú separovaný zber biologicky rozložiteľného odpadu a jeho následné zhodnotenie kompostovaním.

Kvôli nedostatku financií nebol realizovaný projekt Dobudovanie obecnej kanalizácie podľa projektovej dokumentácie a jej napojenie na ČOV Žiar nad Hronom.

Na najbližšie obdobie sú pripravené projektové zámery, ktoré sú popísané v programovej časti dokumentu. Tieto projekty tiež budú smerované k rozvoju obce a k zvýšeniu spokojnosti obyvateľov obce. Plánované projekty zvýšia technickú, ale aj občiansku vybavenosť a celkový vzhľad obce. Obec sa stane atraktívnejšou nielen pre svojich obyvateľov, ale aj širšie okolie samotnej obce. Tým, že obec bude mať vypracovaný PHSR na obdobie 2018 - 2023, môže žiadať finančné prostriedky na svoj rozvoj a rozmach z fondov Európskej únie a iných dotačných programov.

SWOT ANALÝZA

Tento dokument na predchádzajúcich stránkach poskytuje pohľad na súčasný stav socioekonomického rozvoja obce. Avšak aby sme mohli vypracovať účinnú rozvojovú stratégiu, je potrebné prezentovať výsledky socioeconomickej analýzy obce a analýzy

výsledkov realizovaných opatrení vo forme objektívnej, výstižnej, hutnej a čo najkomplexnejšej charakteristiky vyváženého vývoja obce.

Toto nám umožní SWOT analýza, ktorá svojím usporiadaním do štyroch kvadrantov (silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia) dobre vyhovuje charakteru úvah potrebných pri formulovaní stratégií a ich implementácie počas celého programového obdobia. Pomáha tiež pružne reagovať na meniaci sa vývoj obce prostredníctvom spätných korekcií jednotlivých identifikovaných javov vrátane ich preradovania do iných kvadrantov.

Silné a slabé stránky sú v SWOT analýze definované ako interné faktory a kapacity, ktoré sú prínosom, alebo naopak, predstavujú nedostatky súčasného stavu. Príležitosti a ohrozenia predstavujú na druhej strane externé faktory a podmienky prostredia, určujú možnosti rozvoja a riziká, s ktorými treba rátať v budúcnosti.

Rozdelenie položiek medzi silné stránky a príležitosti definuje, na ktorých faktoroch môže obec stavať, aktívne ich využívať a rozvíjať - a má na ne dosah (silné stránky). Taktiež predstavuje faktory, ktoré sú pre obec priaznivé, avšak stratégia obce nie je na ne smerovaná, resp. sú mimo dosahu obce (príležitosti). Členenie položiek na slabé stránky a ohrozenia určuje, aké faktory má obec odstrániť, resp. eliminovať - a má na ne dosah (slabé stránky), a akým ohrozeniam bude musieť čeliť v rámci jej ďalšieho rozvoja.

Tabuľka č. 22 - SWOT analýza

Silné stránky • nárast počtu obyvateľov • využívanie ornej pôdy • napojenosť na rýchlostnú cestu R1 a dopravné body • blízkosť okresného mesta • existencia verejného vodovodu • existencia rozvodovej siete plynu • existencia knižnice • ROEP je ukončený • využívanie a zneškodňovanie komunálneho odpadu • bezpečnosť obce • vhodné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva • záujem obyvateľstva o dianie v obci • športové aktivity a podujatia	Slabé stránky • zvyšovanie poproduktívnej zložky obyvateľstva • absencia zdravotníckych a sociálnych zariadení • zlý stav komunikácií a chodníkov • slabá ponuka a služby obchodov • neexistujúca ÚPD • chýbajúce služby - pošta, predajne • nedostatok pracovných príležitostí • nedobudovaná kanalizácia ani ČOV • absencia oddychových zón
Príležitosti • potenciál v cestovnom ruchu (agroturistika) • možnosť čerpania prostriedkov z fondov a dotačných programov EÚ a SR • podpora kultúrnych podujatí • podpora športových podujatí • rekonštrukcia chodníkov a komunikácií • vytvorenie podmienok pre podnikanie • vybudovanie priestorov pre šport a oddych • vzdelávanie obyvateľstva	Ohrozenia • odliv mladých ľudí za prácou • nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektových zámerov na rozvoj a zveľadenie obce • nezapájanie sa občanov do rozvojových aktivít

Zdroj: vlastné spracovanie

STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť určuje rozvoj potenciálu a limitov územia obce a definuje podmienky trvalo udržateľného rozvoja. Obsahuje ďalej stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik, ktoré určia hlavné smery, priority a ciele rozvoja.

KLÚČOVÉ DISPARITY A HLAVNÉ FAKTORY ROZVOJA

Potreba určenia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja je daná nevyhnutnosťou zabezpečenia čo najvyššej adresnosti programového dokumentu. Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza zo SWOT analýzy, spresňuje smerovanie podpory na odstránenie alebo zmiernenie koherentne usporiadaných disparít s využitím faktorov rozvoja.

Kľúčové disparity definujú „prekážky“, ktoré je potrebné prekonať, aby bolo možné naplňať víziu a dosiahnuť všetky stanovené ciele. Faktory rozvoja určujú, ktoré impulzy sociálno-ekonomického rozvoja sa majú využívať a vytvárať na zmiernenie identifikovaných disparít. Disparity a faktory rozvoja je potrebné usporiadať koherentne podľa závažnosti identifikovaných ohrození a slabých stránok.

Na základe výsledkov analýz boli identifikované nasledujúce disparity a faktory rozvoja.

Koherentné poradie disparít

Hlavnou disparitou obce je absencia služieb pre obyvateľstvo, či už je to sociálna alebo zdravotná starostlivosť. V obci takisto nie sú dostatočné ponuky obchodov a možnosti voľnočasových aktivít. Veľkým negatívom je absencia ubytovacích zariadení a tým aj zabránenie rozvoju cestovného ruchu. Nakoľko vybavenosť územia efektívne fungujúcou technickou infraštruktúrou je dôležitá pre ekonomický a sociálny rast obce, je nutné túto prekážku v ďalšom období odstrániť. Nedobudovaná infraštruktúra nepriaznivo pôsobí na životnú úroveň a je bariérou ďalšieho rozvoja vo všetkých smeroch. Túto disparitu čiastočne eliminuje blízkosť okresného mesta.

Druhou disparitou je nedostatočne kvalitná technická infraštruktúra, hlavne stav miestnych komunikácií a chodníkov. Je potrebné sa tejto problematike venovať, nakoľko je to jedna zo základných potrieb v obci.

V neposlednom rade je to veľmi málo pracovných príležitostí na území obce.

Pre zvýšenie životnej úrovne obyvateľov obce je potrebné dobudovať verejnú kanalizáciu a kanalizačnú sieť pripojenú na čistiareň odpadových vôd.

Koherentné poradie faktorov rozvoja

Dobrou perspektívou obce je jej napojenosť na rýchlostnú cestu R1 a blízka vzdialenosť do okresného mesta Žiar nad Hronom (4 km). Priaznivo na rozvoj obce pôsobí aj to, že poskytuje pokojné a čisté prostredie pre bývanie. Kladnou perspektívou obce a jej okolia je jej bohatý prírodný potenciál. Nachádzajú sa tu vhodné podmienky pre pešiu turistiku a cykloturistiku.

Obec môže stavať aj na záujme občanov o vytváranie stále nových podujatí a akcií nielen pre mladých, ale pre všetky vekové kategórie. Vytváranie spoločných aktivít a podujatí, ktoré by v obci spojili ľudí a tužili vzťahy v obci je vhodný nástroj na motiváciu občanov viac sa zapájať do diania v obci.

Vďaka možnostiam čerpania EŠIF a iných dotačných programov je samospráva pripravená podporovať aj rozvoj poľnohospodárstva a celkovo podnikateľských činností, ktoré už teraz majú v obci svoje miesto.

ROZVOJOVÁ VÍZIA

Vízia je riadená predstava o budúcnosti a smerovaní obce na dlhšie časové obdobie. Rozvojová vízia obce Lovča bola pre obdobie 2018-2023 definovaná ako:

„Obec Lovča je príjemným miestom pre život vďaka pokojnému a krásnemu prostrediu, službám pre obyvateľstvo v dostatočnej kvalite a ponuke, pričom okrem bohatého kultúrneho života ponúka možnosti pre rozvoj podnikania a má vytvorené dobré podmienky pre rozvoj cestovného ruchu na svojom území.“

Strategický cieľ je definovaný podľa vízie nasledovne:

Rozvíjať všetky oblasti sociálnej a technickej infraštruktúry, podporovať rozvoj podnikania, kultúry a športu, rozširovať ponuku služieb a obchodov, zabezpečiť vybavenosť v obci na požadovanej úrovni pri zachovaní spokojnosti jej obyvateľstva a zároveň zvýšiť atraktivitu prostredia pre návštevníkov s ohľadom na ochranu a zachovanie životného prostredia.

Strategický cieľ sa bude dosahovať prostredníctvom špecifických cieľov, ktoré sa budú naplňovať na základe stanovených opatrení a aktivít zaradených do prioritných oblastí:

- ✓ Hospodárska oblasť
- ✓ Sociálna oblasť
- ✓ Environmentálna oblasť

Tabuľka č. 23 - Špecifické ciele a opatrenia v prioritných oblastiach

PRIORITNÉ OBLASTI	ŠPECIFICKÉ CIELE	OPATRENIA
Hospodárska oblasť	<i>Zvýšenie atraktívnosti obce pre obyvateľov a turistov, vytvorenie podmienok pre posilnenie návštevnosti obce a pritiažnutie investorov, rozvoj ekonomiky obce aj prostredníctvom dobudovania technickej infraštruktúry</i>	Technická infraštruktúra Cestovný ruch
Sociálna oblasť	<i>Zvyšovanie kvality a kvantity poskytovaných služieb v obci, ako aj úrovne života obyvateľstva prostredníctvom dobudovania sociálnej infraštruktúry v rôznych oblastiach a skvalitnením služieb verejnosti</i>	Občianska vybavenosť Verejné priestranstvá a vzhľad obce Šport a voľný čas
Environmentálna oblasť	<i>Zvyšovanie kvality životného prostredia prostredníctvom budovania environmentálnej infraštruktúry a starostlivosti o ŽP</i>	Environmentálna infraštruktúra

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci týchto prioritných oblastí sa stanovili aktivity, ktoré by mala obec realizovať. Tieto aktivity sú stanovené a zaradené do týchto oblastí podľa opatrení v programovej časti dokumentu.

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Jednotlivé opatrenia stanovené v prioritných oblastiach budú v obci napĺňané prostredníctvom vytvorených aktivít. Zoznam opatrení a k nim priradených aktivít je uvedený v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka č. 24 - Aktivity v rámci opatrení

Opatrenie	Aktivity
Technická infraštruktúra	➤ Napojenie obce na ČOV ➤ Rekonštrukcia miestnej komunikácie Hviezdoslavova ➤ Splašková kanalizácia - vetva A ➤ Splašková kanalizácia - vetva B ➤ Splašková kanalizácia - vetva C ➤ Rekonštrukcia komunikácie k vodnej nádrži Zákruty
Cestovný ruch	➤ Rekonštrukcia vodnej nádrže Lovča ➤ Cyklotrasa korunou ochrannej hrádze
Občianska vybavenosť	➤ Výstavba kamerového systému ➤ Zníženie energetickej náročnosti obecnej budovy na Námestí SNP č. 48 ➤ Obnova Domu smútku, chodníkov a oplatenia cintorína ➤ Internetové pripojenie
Verejné priestranstvá a vzhľad obce	➤ Rekonštrukcia verejného priestranstva Námestie SNP
Šport a voľný čas	➤ Výstavba infraštruktúry športového areálu
Environmentálna infraštruktúra	➤ Zberný dvor ➤ Obstaranie strojno-technologického vybavenia zberného dvora ➤ Protipovodňové opatrenia na vodnom toku - Lovčický potok

Zdroj: vlastné spracovanie

POPIS JEDNOTLIVÝCH AKTIVÍT

Napojenie obce na ČOV - napojenie obecnej splaškovej kanalizácie na ČOV Žiar nad Hronom. Trasa napojenia na ČOV začína v prečerpávacej šachte v lokalite Sigiatty. Podvrtaním rieky Hron prejde k pripravenej prechodke popod rýchlostnú komunikáciu R1. Odtiaľ sa priamou trasou o dĺžke 500 metrov napojí na ČOV ZH.

Rekonštrukcia miestnej komunikácie Hviezdoslavova - rekonštrukcia cestného telesa na oboch stranách Lovčického potoka.

Splašková kanalizácia - vetva A - úsek ČOV, Hronská, Hviezdoslavova, Na Prachárni

Splašková kanalizácia - vetva B - úsek Geromettova, Na Súmedzí, Námestie SNP, Pod Tehelňou

Splašková kanalizácia - vetva C - úsek Geromettova, Štúrova, Šušolská, Kmet'ova

Cyklotrasa korunou ochrannej hrádze - nanosenie asfaltového povrchu na korune ochrannej hrádze v dĺžke 1100m pre rekreačné účely.

Rekonštrukcia komunikácie k vodnej nádrži Zákruty - celkové alebo lokálne opravy asfaltového koberca frekventovanej komunikácie medzi obcou a vodnou nádržou v celkovej dĺžke 1500m.

Rekonštrukcia vodnej nádrže Lovča - obnova hrádze, vtokového a odtokového objektu a úprava okolia vodnej nádrže.

Výstavba kamerového systému - kamerový systém bude monitorovať verejné priestranstvá v intraviláne obce na prevenciu a objasňovanie trestnej činnosti.

Zníženie energetickej náročnosti obecnej budovy na Námestí SNP č. 48 - zateplenie budovy a obnova vykurovacieho systému verejnej budovy.

Obnova Domu smútku, chodníkov a oplotenia cintorína - rekonštrukcia súčasného alebo výstavba nového domu smútku, vybudovanie siete chodníkov a nového oplotenia miestneho pohrebiska.

Rekonštrukcia verejného priestranstva Námestie SNP - obnova fontány, zábradlí parkov, chodníkov a starostlivosť o dominantné dreviny.

Výstavba infraštruktúry športového areálu - budovanie chodníkov, výstavba a rekonštrukcia zábradlí. Vybudovanie šatní a toaliet, umiestnenie workoutových prvkov.

Zberný dvor - vybudovanie oplotenia, osvetlenia, spevnenie manipulačnej plochy cemento-betónovou doskou, prístrešok pre techniku.

Obstaranie strojno-technologického vybavenia zberného dvora - technika na prevoz a nakladanie so separovanými zložkami komunálneho odpadu.

Protipovodňové opatrenia na vodnom toku - Lovčický potok - obnova spevnenia brehu, odstránenie naplavenín a zábradlia toku Lovčického potoka na úseku VN Lovča - Hron.

Internetové pripojenie - vytvorenie miest s možnosťou WiFi pripojenia na verejných priestranstvách a v budovách - najmä Obecný úrad, Kultúrny dom, športový areál, základná škola.

REALIZAČNÁ ČASŤ

ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR OBCE

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lovča je strednodobý dokument, prostredníctvom ktorého sa uskutočňuje podpora miestneho rozvoja s dôrazom na sociálno-ekonomickú sféru, ako aj ďalšie oblasti rozvoja obce. Charakterizuje sa ako program cielených opatrení, prípadne intervencií, ktorý bol navrhnutý pre oživenie ekonomického a sociálneho rozvoja, ako aj iných oblastí. Konkretizuje opatrenia na dosahovanie strategických cieľov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je dôležitý najmä preto, že sumarizuje základné informácie o obci k stratégii vo všetkých súvislostiach rozvoja. Slúži ako koncepčný materiál pre formulovanie cieľov rôznych projektových zámerov.

Slúži tiež ako podklad pre žiadosti o finančnú podporu na realizáciu týchto projektových zámerov a tiež na upresňovanie, získavanie a koordináciu partnerov na území obce.

Zodpovednosť za plnenie celého programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce má najvyšší orgán Obecné zastupiteľstvo na čele so starostom obce.

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lovča“ bol vypracovaný v súlade s požiadavkami zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý bol zmenený a doplnený zákonom 309/2014 Z. z. Programové a strategické ciele vychádzajú z endogénnych rozvojových faktorov nachádzajúcich sa na území obce, berú do úvahy exogénne zdroje a tendencie.

Realizačná časť PHSR nadväzuje na programovú časť a zameriava sa najmä na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov a na vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

VÄZBY NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY KRAJA

Pri spracovaní strategickej časti PHSR obce Lovča bolo potrebné brať do úvahy rozvojové dokumenty, s ktorými je PHSR obce Lovča v súlade a na ktoré úzko nadväzuje. Obec Lovča sa zaraďuje do územného obvodu Banskobystrického samosprávneho kraja. K významným rozvojovým dokumentom patria: Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja (PHSR BBSK) na roky 2015-2023, Územný plán Banskobystrického kraja, a samozrejme zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja.

Pre riešené územie obce Lovča sú platné záväzné regulatívy ÚP regiónu Banskobystrického kraja v nasledovných oblastiach:

- v oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry
- v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
- v oblasti zachovania, zhodnotenia a využívania kultúrneho dedičstva
- v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody, prírodných zdrojov, nerastného bohatstva a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinnej štruktúry

- v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja
- v oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva
- v oblasti priemyslu a stavebníctva
- v oblasti rekreácie a turizmu
- v oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry
- v oblasti rozvoja nadradeného technického vybavenia

ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE MANAŽMENTU PROGRAMU

Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce. Najvyšším orgánom je zastupiteľstvo obce. Starosta obce a najvyšší orgán prijíma rozhodnutia o postupe programu, ustanovuje riadiaci tím, ktorý je poverený riadením procesu. Schvaľuje návrhy a projekty rozvoja a dojednáva partnerské vzťahy. Hodnotí, schvaľuje výsledky a výstupy programu. Zabezpečuje realizáciu programu a rozhoduje o zmenách.

Najvyšší orgán v obci zároveň preberá činnosť riadiaceho tímu. Hlavnou činnosťou manažmentu programu je dodržať organizačné a technické zabezpečenie programu, vykonávať kontrolu fyzickú, ekonomickú a kvalitatívnu, ako aj pomocou ukazovateľov vykonať monitoring a viesť evidenciu. Ďalšou činnosťou riadiaceho tímu je urobiť priebežné a záverečné hodnotenie a spracovanie správ o stave a výsledkoch.

Zvlášť dôležitá je účasť verejnosti, pretože určuje výslednú legitimitu a dôveryhodnosť celého programu ako aj jeho plnenie a záväznosť. Verejnosť sa v procese tvorby a realizácie programu zúčastňuje prostredníctvom svojich zástupcov a účasťou na prerokovávaní čiastkových a celkových výsledkov.

Zároveň je v záujme obce, aby pri realizovaní jednotlivých aktivít boli oslovené cieľové skupiny, pre ktoré je konkrétna aktivita pripravená a zabezpečí komunikáciu s nimi prostredníctvom orgánov obce.

V prípade implementácie PHSR obecné zastupiteľstvo schvaľuje celý dokument a jedenkrát ročne vyhodnotí jeho plnenie. Kompetenciou OZ je aj rozhodovanie o spolufinancovaní jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov, ale aj z rozpočtu obce. V prípade hodnotenia PHSR OZ schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o aktualizácii programu. OZ môže rozdeliť jednotlivé priority programu akčného plánu komisiám OcÚ zaoberajúcim sa monitorovaním a hodnotením. Starosta obce riadi samotný proces implementácie, podpisuje schválenie strategického dokumentu, vykonáva uznesenia, zastupuje obec nielen vo vzťahu k právnickým a fyzickým osobám, ale aj vo vzťahu k štátnym orgánom.

INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE FORMOU PARTNERSTVA

Administratívne a inštitucionálne náležitosti obce, ako aj orgánov zriadených OZ, uskutočňuje OcÚ, ktorého činnosť riadi starosta obce.

Pri vypracovaní dokumentu spolupracoval spracovateľ s Obecným úradom v Lovči, taktiež s členmi zastupiteľstva obecného úradu, s podnikateľským sektorom, tretím sektorom a s verejnosťou.

Začiatok realizácie sa začína po vypracovaní a schválení PHSR v obecnom zastupiteľstve a zabezpečuje ju počas platnosti PHSR podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Obec na účely podpory regionálneho rozvoja „zabezpečuje a

koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“

Tabuľka č. 25 - Realizácia činnosti PHSR na úrovni programu

Činnosť	OZ	Starosta obce	Komisie obecného zastupiteľstva	OcÚ	Hlavný kontrolór
Financovanie	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Implementácia	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Hodnotenie	schvaľuje	riadi		vykonáva	
Monitorovanie	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Kontrola	schvaľuje	riadi	navrhne		vykonáva

Zdroj: vlastné spracovanie

Za realizáciu PHSR na programovej a projektovej úrovni bude zodpovedať starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Za finančné riadenie na programovej a projektovej úrovni bude niesť zodpovednosť obec. Monitorovacie a hodnotiace správy PHSR bude každoročne prerokovávať OZ a návrh akčného plánu bude uskutočnený v dvojročnom cykle.

KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA

Nevyhnutnosť tvorby dokumentu vychádza najmä z podpory zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu, na ktoré sa obsah dokumentu viaže. PHSR predstavuje nástroj marketingovej komunikácie obce, vymedzuje hlavné problémy, identifikuje PO, riadi rozvoj obce a iniciuje zmeny. Realizácia PHSR je zabezpečená koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými aktérmi regionálneho rozvoja na území obce.

Súčasťou PHSR je aj tvorba komunikačnej stratégie. Komunikácia miestnej samosprávy s občanmi je okrem výkonných povinností pokladaná za jednu z dôležitých základných činností. Prostredníctvom komunikačnej stratégie obec nielen informuje občanov o svojej činnosti, o svojich zámeroch, plánoch a výsledkoch, ale aj získava spätnú väzbu, názory i nápady od občanov.

Komunikačná stratégia obce vo vzťahu k PHSR je zameraná na obyvateľov obce ako hlavnú cieľovú skupinu. Okrem občanov sa sústreďuje aj na podskupiny: zamestnanci, organizácie a partneri. Komunikačná stratégia vo vzťahu k občanom a organizáciám predstavuje dosiahnutie včasného stavu informovanosti občanov a organizácií o realizácii PHSR v dostatočnom rozsahu a primeranou formou. Komunikačná stratégia voči partnerom nevyžaduje mimoriadne opatrenia.

Za hlavný komunikačný nástroj je považovaná webová stránka. Sekundárnymi komunikačnými nástrojmi sú informačné tabule, úradná tabuľa, obecný rozhlas, Lovčianske noviny, ktoré vychádzajú 2x ročne a sociálne siete.

V období 2018 - 2023 komunikačný plán pozostáva z niekoľkých aktivít. Konkrétne ide o aktivity týkajúce sa informovanosti, schvaľovania, hodnotenia a monitorovania, aktivity týkajúce sa nových akčných plánov a rozpočtov pre jednotlivé projekty vrátane ich korekcie. Obec Lovča zabezpečí účasť verejnosti na prerokovávaní vyhodnotení plnenia PHSR za každý rok, aktualizáciu akčného plánu, prípadne iné zmeny v dokumente a to prostredníctvom rôznych foriem zapojenia verejnosti, pričom bude zvolávať verejné zhromaždenie občanov k týmto pripomienkovaniam podľa potreby, najmenej však raz za dva roky.

MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Monitorovanie je systematický proces, ktorého cieľom je sledovať, či realizované opatrenia a aktivity sú v súlade so stanovenými cieľmi a nakoľko sa stanovené ciele naplňajú. Monitorovanie si vyžaduje vytvoriť systém zberu, triedenia a uchovávanía relevantných informácií o vecnom a finančnom plnení programu rozvoja obce, ako aj funkčnú inštitucionálnu štruktúru schopnú tento systém naplňať. Monitorovanie bude prebiehať na základe vopred definovaných monitorovacích indikátorov výsledku stanovených pre jednotlivé opatrenia. Údaje získané monitorovaním sa využijú na priebežné sledovanie výkonnosti - dosahovaných výsledkov. Výsledky monitorovania výkonnosti sa prezentujú v monitorovacej správe, ktorá sa vypracováva každoročne.

Tabuľka č. 26 - Vecný a časový harmonogram monitorovania plnenia PHSR Lovča

Rok	Správa o plnení PHSR obce	Termín spracovania monitorovacej správy	Hodnotenie: plnenie výdavkov a výstupov/operatívne návrhy	Hodnotenie: plnenie cieľov/plnenie ukazovateľov/operatívne návrhy	Porovnanie plánu so skutočnosťou/merateľné ukazovatele	Prerokovanie správy v zastupiteľstve
2018	áno	05/2019	áno	áno	áno	áno
2019	áno	05/2020	áno	áno	áno	áno
2020	áno	05/2021	áno	áno	áno	áno
2021	áno	05/2022	áno	áno	áno	áno
2022	áno	05/2023	áno	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Zber monitorovacích indikátorov, ktoré sú uvedené v akčnom pláne dokumentu, sa bude realizovať a vyhodnocovať raz ročne na úrovni opatrení. Riadiaci tím na obecnej úrovni ročne zhotoví monitorovaciu správu o plnení týchto indikátorov. Túto predloží na zastupiteľstve obce na prerokovanie stanoviska a následne na prerokovanie kontrolórovi. Sledované monitorovacie indikátory sa porovnávajú v každej správe s počiatočným stavom a s predchádzajúcim monitorovaním.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom programu. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Hodnotí sa relevantnosť (posúdenie vzájomnej súvislosti priorit samosprávy, zámerov a strategických cieľov), účinnosť (hodnotenie miery dosiahnutia strategických cieľov programu, širších plánovaných aj neplánovaných prínosov a pozitívnych resp. negatívnych vplyvov realizácie programu), efektívnosť a hospodárnosť (posúdenie efektívnosti vstupov k dosiahnutým výstupom, či za rovnaké vstupy bolo možné získať vyššie výstupy, alebo či bolo možné za nižšie vstupy získať rovnaké výstupy), užitočnosť a dopad (porovnanie plánovaného, resp. dosiahnutého vplyvu cieľov programu s potrebami cieľovej skupiny) a stabilita a udržateľnosť (posúdenie perspektívnosti pôsobenia očakávaných kladných zmien vyplývajúcich z realizácie častí programu po ich ukončení, či sa očakávané kladné zmeny nestanú zastaranými v krátkom časovom období).

Ukazovatele, ktoré hodnotiaci rámec sleduje sa budú sledovať nasledovne:

- Hodnotiace ukazovatele na úrovni dopadu sa budú sledovať na konci roku 2023
- Hodnotiace ukazovatele na úrovni výsledku sa budú sledovať sumárne v strednodobom horizonte implementácie stratégie (na konci roku 2021)

Hodnotiace správy sa budú predkladať v dvoch časových obdobiach:

Záverečná hodnotiacia správa - bude spracovaná po ukončení obdobia relevantnosti PHSR. Táto správa bude hodnotiť najmä celkový dopad implementácie stratégie.

Strednodobá hodnotiacia správa - bude sledovať sumárne hodnotenie implementácie stratégie v strednodobom časovom horizonte (2021) na úrovni výsledkov.

Tabuľka č. 27 - Vecný a časový harmonogram hodnotenia plnenia PHSR obce Lovča

Rok	Hodnotiacia správa obce	Termín spracovania hodnotiacej správy	Hodnotenie plnenia cieľov: efektívnosť a účinnosť ich plnenia	Hodnotenie plnenia cieľov: relevantnosť, užitočnosť, udržateľnosť	Referenčné porovnanie výkonnosti obce s inou obcou	Návrh opatrení na dosahovanie výsledkov/komentár	Prerokovanie správy v zastupiteľstve
2020	strednodobá	06/2021	áno	áno	áno	áno	áno
2023	záverečná	06/2024	áno	áno	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Riadiaci tím vytvorí systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce - zabezpečuje monitorovanie plnenia akčného plánu a jeho aktualizáciu. Samospráva raz ročne získa a spracuje pripomienky obecného úradu, poslancov a verejnosti, zvyčajne počas zostavovania rozpočtu na ďalší rok, taktiež vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dopady realizovaných opatrení a aktivít. Aktualizáciu Akčného plánu PHSR obec uskutoční každé 3-4 roky. Riadiaci tím zabezpečí fungovanie partnerstva, informovanie verejnosti o realizácii PHSR a v prípade potreby verejné prerokovanie aktualizácie PHSR a akčného plánu.

Tabuľka č. 28 - Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR

Plán priebežných hodnotení PHSR na obdobie 2018 - 2023		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Hodnotenie PHSR	2019 - 2024	Každoročne v zmysle platnej legislatívy: Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.
Tematické hodnotenie časti PHSR	2019	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok.
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		- Pri značnom odklone od stanovených cieľov, pri zmene cieľov, pri zmene hodnôt ukazovateľov. - Pri návrhu na revíziu PHSR.
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		- Na základe rozhodnutia starostu obce v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR a na základe Správy auditu. - Na základe rozhodnutia starostu obce o prípade strategického dokumentu PHSR obce pre nasledujúce programové obdobie.

Zdroj: vlastné spracovanie

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je možné na základe stanovených merateľných ukazovateľov pri jednotlivých aktivitách. Hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov sa zbierajú po rokoch. Ako

merateľné ukazovatele sú navrhnuté najmä tie, ktoré sa týkajú výstupov v danej oblasti. Ďalej sú to merateľné ukazovatele výsledkov sledujúce strednodobý efekt alebo merateľné ukazovatele vplyvov sledujúce dlhodobý efekt a dôsledky na cieľovú skupinu. Okrem toho sú medzi merateľné ukazovatele zaradené aj ukazovatele popisujúce samotnú cieľovú skupinu v danej oblasti. Všetky aktivity a ich merateľné ukazovatele sú rozpísané v nasledujúcej tabuľke č. 29. Doplnenie tejto tabuľky bude v rámci aktualizácie PHSR na základe doplnených aktivít do akčného plánu.

Navrhované ukazovatele zohľadňujú všetky tri základné prioritné oblasti trvalo udržateľného rozvoja obce: hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť.

Tabuľka č. 29 - Merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít

Názov aktivity	Merateľný ukazovateľ	Predpokladaná (orientačná) hodnota po realizácii aktivity
Napojenie obce na ČOV	- počet napojených obcí	1 ks
Rekonštrukcia miestnej komunikácie Hviezdoslavova	- počet m zrekonštruovaných komunikácií	N/A
Splašková kanalizácia - vetva A	- počet m vybudovanej kanalizácie	N/A
Splašková kanalizácia - vetva B	- počet m vybudovanej kanalizácie	N/A
Splašková kanalizácia - vetva C	- počet m vybudovanej kanalizácie	N/A
Cyklotrasa korunou ochrannej hrádze	- počet m vybudovanej cyklotrasy	N/A
Rekonštrukcia komunikácie k vodnej nádrži Zákruty	- počet m zrekonštruovaných komunikácií	N/A
Rekonštrukcia vodnej nádrže Lovča	- počet zrekonštruovaných vodných nádrží	1 ks
Výstavba kamerového systému	- počet umiestnených kamier v obci - počet monitorovaných obecných budov - počet monitorovaných verejných priestranstiev	14 ks 5 ks 4 ks
Zníženie energetickej náročnosti obcej budovy na Námestí SNP č. 48	- počet zmodernizovaných obecných budov - zníženie energetickej spotreby budovy	1 ks N/A
Obnova Domu smútku, chodníkov a oplotenia cintorína	- počet obnovených domov smútku - počet vybudovaných m chodníkov - počet m zrekonštruovaného oplotenia	1 ks N/A N/A
Rekonštrukcia verejného priestranstva Námestie SNP	- počet zrekonštruovaných verejných priestranstiev	1 ks
Výstavba infraštruktúry športového areálu	- počet vybudovaných športových areálov	1 ks
Zberný dvor	- počet vybudovaných zberných dvorov	1 ks
Obstaranie strojno-technologického vybavenia zberného dvora	- počet ks nových technológií	N/A
Protipovodňové opatrenia na vodnom toku - Lovčický potok	- počet vykonaných protipovodňových opatrení	N/A
Internetové pripojenie	- počet zriadených prístupových bodov	4 ks

* N/A - nedostupná informácia

Zdroj: vlastné spracovanie

Harmonogram realizácie

Časový harmonogram realizácie jednotlivých cieľov a priorít, ktoré sú opísané v tomto Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, je viazaný na možnosť čerpania finančných prostriedkov z jednotlivých rozpočtových kapitol obce, účelovo viazaných finančných prostriedkov alebo finančných prostriedkov z fondov EÚ. Jednotlivé etapy realizácie projektových zámerov budú pokračovať v nadväznosti na seba tak, aby sa jednotlivé fázy neprekrývali, ale priamo na seba nadväzovali a vytvorili tak ucelený harmonický celok. Harmonogram realizácie jednotlivých aktivít je spracovaný formou akčného plánu.

AKČNÝ PLÁN OBCE LOVČA

Súčasťou tvorby PHSR je akčný plán - obsahuje opatrenia, prostredníctvom ktorých sa naplňajú jednotlivé priority vyjadrené prostredníctvom strategických cieľov rozvoja obce. Všetky opatrenia sú pre obce veľmi dôležité, avšak vzhľadom na finančné a inštitucionálne vybavenie obce je potrebné nastaviť časový harmonogram. V uvedených akčných plánoch figuruje skratka N/A (z angl. not available), ktorá znamená zatiaľ nedostupnú informáciu o možnosti začatia realizácie.

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Akčný plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Akčný plán je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a obsahuje aj predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania a náklady na realizáciu aktivít. Akčný plán na celé obdobie 2018-2023 je uvedený v prílohe (č. 1).

FINANČNÁ ČASŤ

PHSR predstavuje integrovanú stratégiu, ktorej implementácia zahŕňa opatrenia realizované obcou, príp. ďalšími rozvojovými partnermi. Tieto opatrenia môžu byť financované z rôznych operačných programov, z rozpočtu obce, ako aj z rozpočtov VÚC resp. podnikateľských subjektov. Stratégia tiež obsahuje opatrenia, ktoré zatiaľ nie sú finančne pokryté, ale financovanie ktorých je v dokumente navrhnuté.

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, je jej schopnosť v priebehu realizácie programu rozvoja zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Preto je pri realizácii jednotlivých projektov nevyhnutné finančné plánovanie.

Každý projekt musí mať vlastné spolufinancovanie buď z vlastných zdrojov, čiže obecných, alebo z úverových bankových zdrojov. Je potrebné vopred plánovať svoje finančné toky a vyčleniť pre každý rok realizácie projektu, resp. projektov, potrebné financie. Tieto financie sa musia stať súčasťou rozpočtu obce a sú prísne účelovo viazané na jednotlivé projekty.

Na finančné zabezpečenie cieľov, úloh a aktivít bude obec využívať finančné prostriedky predovšetkým z verejných a iných zdrojov

- z rozpočtu obce Lovča (vlastné zdroje),
- z rozpočtu miestnej akčnej skupiny, mikroregiónu,
- z rozpočtu samosprávneho kraja,
- zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev a Úradu Vlady SR),
- štátne účelové fondy (Environmentálny fond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- bankové úvery,
- príspevky od právnických a fyzických osôb,
- príspevky medzinárodných inštitúcií, organizácií, nadácií a pod.,
- prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi SR a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus),
- z finančných prostriedkov z EÚ v programovom období 2014 - 2020 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), ktoré bude Slovensko čerpať prostredníctvom Partnerskej dohody SR 2014 - 2020. Tá sa realizuje prostredníctvom operačných programov:
 - ✓ Operačný program Integrovaná infraštruktúra,
 - ✓ Operačný program Ľudské zdroje,
 - ✓ Integrovaný regionálny operačný program,
 - ✓ Operačný program Kvalita životného prostredia,
 - ✓ Operačný program Výskum a inovácie,
 - ✓ Operačný program Efektívna verejná správa,
 - ✓ Operačný program Technická pomoc,
 - ✓ Program rozvoja vidieka,
 - ✓ Operačný program Rybné hospodárstvo,

Financovanie jednotlivých aktivít bude viaczdrojové, pričom štruktúra zdrojov

financovania bude závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a od vonkajších ekonomických podmienok. Pri získavaní zdrojov pre financovanie aktivít PHSR sa bude využívať metóda aktívneho vyhľadávania finančných zdrojov (fundraising). Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít je stanovené kvalifikovaným odhadom, pričom konkrétne rozpočty budú súčasťou žiadostí o nenávratný finančný príspevok (v prípade EÚ zdrojov) alebo žiadostí o dotácie.

Tabuľka č. 30 - Indikatívny finančný plán realizácie PHSR v €

oblasti	obdobie 2018-2023 spolu v €*
Hospodárska oblasť	1 800 000
Sociálna oblasť	1 220 000
Environmentálna oblasť	1 440 000
spolu	4 460 000

*financovanie je určené na počiatočný rok realizácie projektu, vzhľadom na rozpätie stanovené v závislosti od schválenia dotácie zo zdrojov EÚ alebo ŠR

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka č. 31 - Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Lovča na roky 2018 - 2023

Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Lovča na roky 2018 - 2020								
Pracovný názov zámeru	Zameranie projektu	Oblasť proj. zámeru	Pripravenosť proj. zámeru	Zaradenie do tematickej oblasti	Odhadovaný rok zahájenia realizácie	Orientačný rozpočet v €	Priorita zámeru	Spolupráca s partnerom pri realizácii
Napojenie obce na ČOV	napojenie na ČOV	odpadové hospodárstvo	v štádiu úvah	životné prostredie	2019	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia miestnej komunikácie Hviezdoslavova	miestne komunikácie	chodníky a cesty, miestne komunikácie	v štádiu úvah	technická infraštruktúra	2019	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Splašková kanalizácia - vetva A	vybudovanie kanalizácie	odpadové hospodárstvo	v štádiu úvah	životné prostredie	2019	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Splašková kanalizácia - vetva B	vybudovanie kanalizácie	odpadové hospodárstvo	v štádiu úvah	životné prostredie	2020	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Splašková kanalizácia - vetva C	vybudovanie kanalizácie	odpadové hospodárstvo	v štádiu úvah	životné prostredie	2021	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie

Cyklotrasa korunou ochrannej hrádze	vybudovanie cyklotrasy	cyklotrasy	v štádiu úvah	cestovný ruch	2021	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia komunikácie k vodnej nádrži Zákruty	miestne komunikácie	chodníky a cesty, miestne komunikácie	v štádiu úvah	technická infraštruktúra	2023	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia vodnej nádrže Lovča	krajinotvorba, protipovodňové opatrenie	rekreácia	v štádiu úvah	cestovný ruch	2022	600 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Výstavba kamerového systému	nový kamerový systém v obci	bezpečnosť	v štádiu úvah	občianska vybavenosť	2018	100 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Zníženie energetickej náročnosti obecnej budovy na Námestí SNP č. 48	kultúra, šport, spolky	obecné budovy	v štádiu úvah	občianska vybavenosť	2019	600 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Obnova Domu smútku, chodníkov a oplotenia cintorína	spoločenská vybavenosť	obecné budovy	v štádiu úvah	občianska vybavenosť	2022	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia verejného priestranstva Námestie SNP	spoločenská vybavenosť	verejné priestranstvá	v štádiu úvah	infraštruktúra	2020	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Výstavba infraštruktúry športového areálu	spoločenská vybavenosť, šport	šport	v štádiu úvah	šport a voľný čas	2021	100 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Zberný dvor	odpadové hospodárstvo	odpadové hospodárstvo	v štádiu úvah	životné prostredie	2018	140 000	realizácia závislá od dotácie	nie

Obstaranie strojno-technologického vybavenia zberného dvora	odpadové hospodárstvo	odpadové hospodárstvo	v štádiu úvah	životné prostredie	2018	600 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Protipovodňové opatrenia na vodnom toku - Lovčický potok	krajinotvorba, protipovodňové opatrenie	ochrana prírody a krajiny	v štádiu úvah	životné prostredie	2020	500 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Internetové pripojenie	občianska vybavenosť	vybavenosť	v štádiu úvah	infraštruktúra	2019	20 000	realizácia závislá od dotácie	nie

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých aktivít programu sa bude prihliadať na ich potrebu a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce Lovča. Najvyššiu prioritu majú aktivity, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy a aktivity riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Do druhej kategórie (vysoká priorita) sú zaradené aktivity vyplývajúce zo všeobecne - záväzných nariadení, strategických dokumentov a investičné projekty s ukončenou prípravnou fázou (právoplatné stavebné povolenie). Tretiu kategóriu (stredná priorita) majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o zdroje EÚ a štátneho rozpočtu. V nízkej kategórii sa nachádzajú projekty zadefinované ako zámery bez ukončenej prípravnej fázy (bez pripravenej projektovej dokumentácie). Prioritizácia a hierarchia projektov bude tvorená na úrovni OZ v obci.

ZÁVER

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lovča je strategický strednodobý dokument, ktorý stanovuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele a ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lovča nadviazal aj na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015-2023 a jeho hlavné prioritné oblasti a ciele.

PHSR je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania. Je uspôsobený na plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých obyvateľov obce a jej návštevníkov pri rešpektovaní územného plánu. Sú v ňom jasne vymedzené hlavné problémy, ktoré sú pre hospodársky a sociálny rozvoj územia spoločné a sú v ňom vytýčené opatrenia, ktoré prispievajú k riešeniu týchto problémov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je otvorený a flexibilný dokument. Jeho realizácia sa sleduje a PHSR obce bude podľa potreby aktualizovaný. Vytvorením strategického dokumentu dáva obec najavo svoj záujem o ďalší rozvoj obce. Naznačené smery rozvoja obce sú otvorené a budú sa dopracovávať a konkretizovať vždy v záujme obyvateľov obce. Hlavným cieľom tohto programu je skvalitňovať život občanov a sociálnu súdržnosť obce, vytvoriť optimálne podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí.

PHSR obce je základným kameňom koncepčného a systematického rozvoja obce v horizonte 5 rokov. Z tohto dôvodu dosiahnutie strategického cieľa PHSR presahuje hranice jedného volebného obdobia a pri jeho formulácii, ako aj formulácii línie krokov k jeho dosiahnutiu, by malo dôjsť k zhode na úrovni vedenia obce a jej obyvateľov. Na druhej strane, tak ako všetky koncepčné a strategické dokumenty, ktoré nie sú právne záväzné, aj PHSR je dôležitý a užitočný natoľko, nakoľko sa mu tieto vlastnosti pripisujú.

Cieľom PHSR bolo sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej obyvateľstva a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku, záujmami ochrany historického a kultúrneho dedičstva. Jeho poslaním je zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce bez ohľadu na politickú príslušnosť štatutárneho zástupcu obce a obecného zastupiteľstva. Plán je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce Lovča a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Na vypracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lovča sa podieľali:

- ✓ kolektív RRA Topoľčiansko
- ✓ Ondrej Bahno, starosta obce Lovča a poslanci obecného zastupiteľstva
- ✓ pracovníci OcÚ Lovča, pracovné skupiny v obci
- ✓ obyvatelia obce Lovča

Schválenie PHSR	
Dokument	Názov: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lovča na obdobie 2018 - 2023 Štruktúra: 1. <i>Analytická časť</i> - komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad jej budúceho vývoja 2. <i>Strategická časť</i> - obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja 3. <i>Programová časť</i> - obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHSR obce 4. <i>Realizačná časť</i> - je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie PHSR obce formou akčných plánov 5. <i>Finančná časť</i> - obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie PHSR obce
Spracovanie	<i>Forma spracovania:</i> dodávateľsky na kľúč, na základe zmluvy o poskytnutí služieb <i>Obdobie spracovania:</i> január 2018 - apríl 2018 <i>Externá odborná spolupráca:</i> nie <i>Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou:</i> bližší popis je uvedený v Realizačnej časti <i>Náklady na spracovanie:</i> dokument je financovaný z rozpočtu obce
Prerokovanie	<i>Prerokovanie v orgánoch samosprávy:</i> apríl 2018 <i>Verejné pripomienkovanie:</i> apríl 2018
Schválenie	<i>Návrh na uznesenie zastupiteľstva:</i> „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lovča na obdobie 2018 - 2023“

ZDROJE INFORMÁCIÍ

- Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002
- www.lovca.sk
- internet
- Obecný úrad v Lovči
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015-2023
- Regionálna rozvojová agentúra Topoľčiansko
- Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2011
- Štatistický úrad SR
- zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

PRÍLOHY

Príloha č. 1 - Akčný plán obce Lovča na roky 2018 - 2023

Príloha č. 2 - Základná situácia obce Lovča

Príloha č. 3 - Užšie územné vzťahy obce Lovča

Príloha č. 4 - Vymedzenie územia obce Lovča v rámci Slovenskej republiky

Príloha č. 5 - Fotopríloha - zo života obce Lovča

Príloha č. 1 - Akčný plán obce Lovča na roky 2018 - 2023

Akčný plán pre obec Lovča na roky 2018-2023							
Prioritná oblasť	Opatrenie		Aktivita	Časový plán realizácie	Predpokladaný rozpočet v €	Koordinátor	Možnosti financovania
Hospodárska oblasť	Technická infraštruktúra	Komunikácie a doprava	Rekonštrukcia miestnej komunikácie Hviezdoslavova	2019	200 000	obec	PRV
			Rekonštrukcia komunikácie k vodnej nádrži Zákruť	2023	200 000	obec	PRV
		Kanalizácia a odpadové hospodárstvo	Napojenie obce na ČOV	2019	200 000	obec	Environmentálny fond
			Splašková kanalizácia - vetva A	2019	200 000	obec	Environmentálny fond
			Splašková kanalizácia - vetva B	2020	200 000	obec	Environmentálny fond
			Splašková kanalizácia - vetva C	2021	200 000	obec	Environmentálny fond
		Cestovný ruch		Rekonštrukcia vodnej nádrže Lovča	2022	600 000	obec
	Cyklotrasa korunou ochrannej hrádze			2021	200 000	obec	PRV
	Sociálna oblasť	Občianska vybavenosť		Výstavba kamerového systému	2018	100 000	obec
Zníženie energetickej náročnosti obecnej budovy na Námestí SNP č. 48				2019	600 000	obec	OP KŽP
Obnova Domu smútku, chodníkov a oplotenia cintorína				2022	200 000	obec	PRV
Internetové pripojenie				2019	20 000	obec	OP II
Verejné priestranstvá a vzhľad obce		Rekonštrukcia verejného priestranstva Námestie SNP	2020	200 000	obec	PRV	
Šport a voľný čas		Výstavba infraštruktúry športového areálu	2021	100 000	obec	MAS	
Environmentálna oblasť		Environmentálna infraštruktúra a odpadové hospodárstvo	Zhodnocovanie odpadov	Zberný dvor	2018	140 000	obec
	Obstaranie strojno-technologického vybavenia zberného dvora			2018	600 000	obec	OP KŽP
	Prevenčia pred prírodnými katastrofami a odstránenie ich následkov		Protipovodňové opatrenia na vodnom toku - Lovčický potok	2020	500 000	obec	OP KŽP

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁKLADNÁ SITUÁCIA OBCE LOVČA

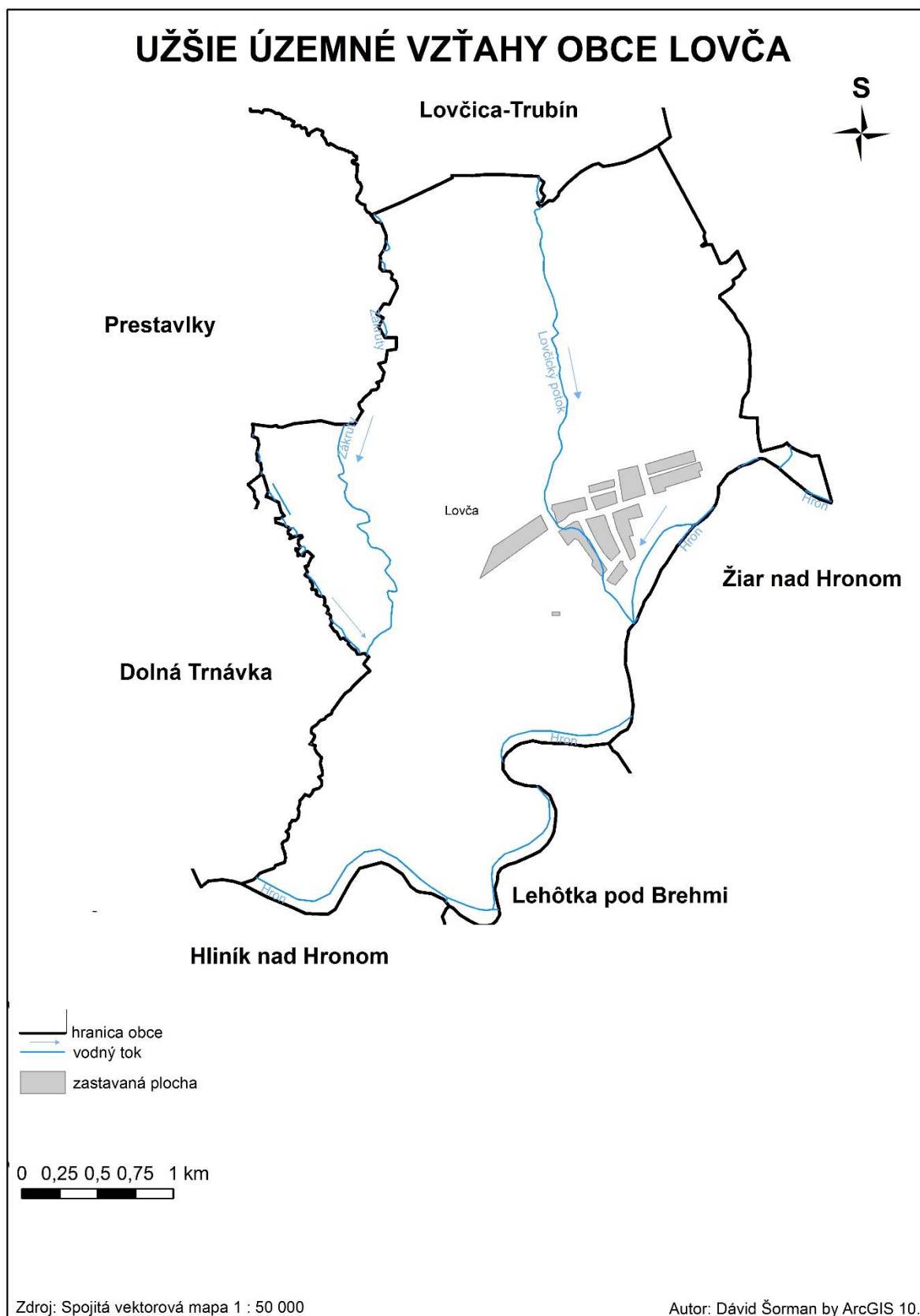

- hranica obce
- cesta
- vodný tok
- vrstevnica
- zastavaná plocha

0 0,25 0,5 0,75 1 km

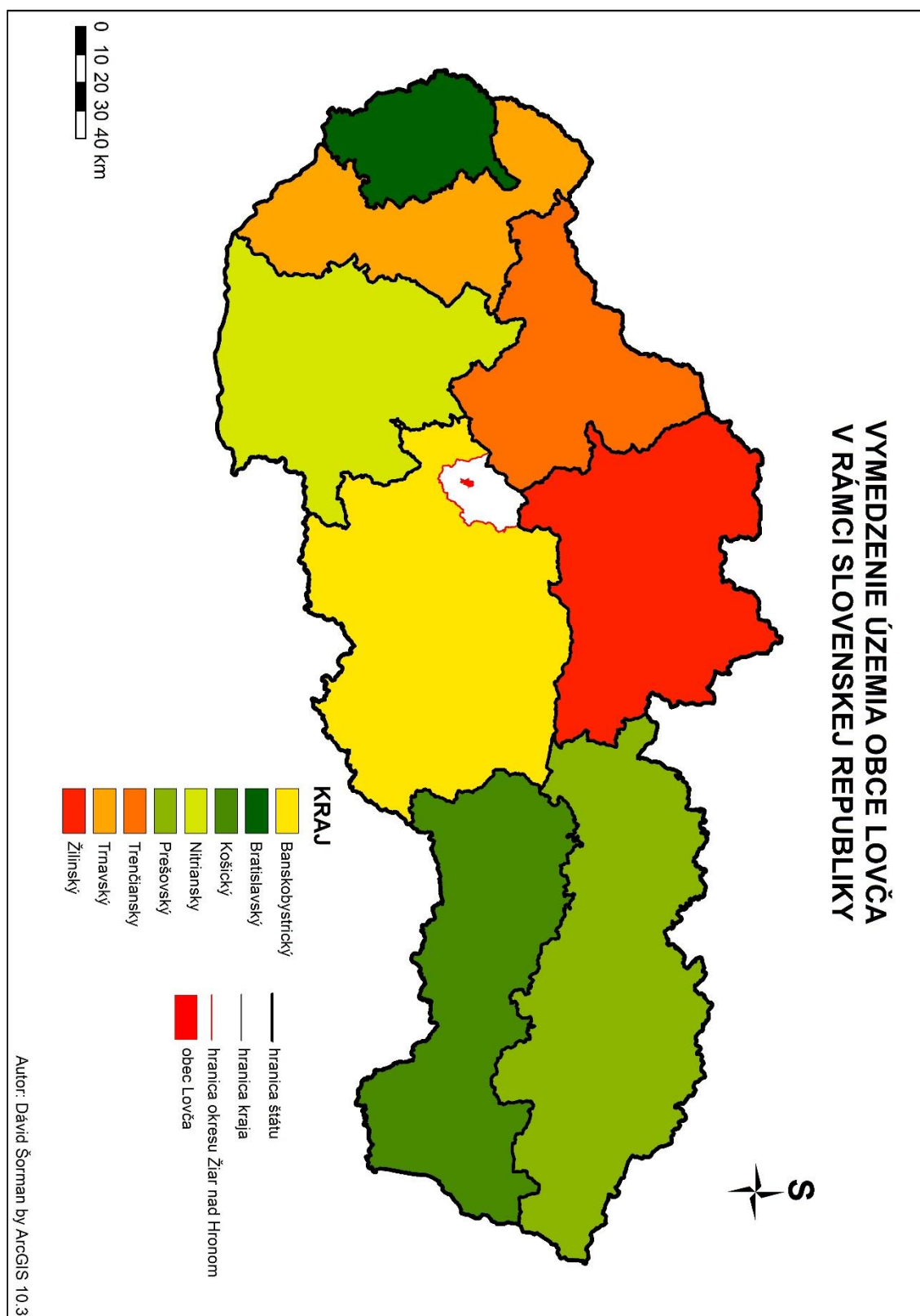

Príloha č. 4 - Užšie územné vzťahy obce Lovča

Príloha č. 5 - Vymedzenie územia obce Lovča v rámci Slovenskej republiky

Príloha č. 6 - Obrázková príloha - zo života obce Lovča

